

KASDIENA...

Penktakolumnistas Prispaziūo Netaip Aiskina Antras Frontas

Ismintingi padaryta, kad gen. MacArthurui pavesta vyriausio komandierio pareigas Pacifiko fronte. Is pirmesniu generolo darbu matyti, kad MacArthur yra siu dienu karininkas. Jisai veda musius ne karinius vadovėlius sekdamas, o esamas fronte slygys. Reikia tikėtis, kad gen. MacArthur ir dabar pirmas pusy priešų, nelukdamas priešų užpuolimo. Šiu dienu kariuomenės vadai visi žino, kad karų galima laimėti tik priešų be pasigalėjimo atakojant.

Toledo, Peoria and Western geležinkelio kompanijos prezidentas George P. McNear nenori taikytis su darbininkais, kurie kompanijos arogantiškumo perversi žuvo išėti į streiką.

Tas milijonierius atmetė prez. Roosevelto įspėjimą taikytis ir net pastarė klausimą ar vyriausybė turi teisę daryti panašius įspėjimus.

Tokių gaivalų kaip McNear buvo šimtai Prancūzijoje. Kada reikėjo Prancūzijai skubėti ginčiuotis, skubėti į frontą vėl kariuomenė ir karo medžiagą, tai jie išprovokudavo streikus ir visą geležinkelio judėjimą suaralinėdavo.

Amerika neprivalo penktakolumnistų toleruoti. Su jais turi apsidirbti greitai ir aštriai.

Mes visuomet tvirtindavome, kad Lietuvos buržuazinis respublikos laikis Lietuva nebūvo nepriklausoma. Dabar tą tiesą patvirtino "Sandalos" editoriaus rašytojas. Šiu meti 11-toj laidoj tas rašytojas pripažystė, kad kaip Latvija ir Estija, taip ir Lietuva, "nuo pat savo atsigalymo buvo faktinėj Anglijos globoj."

Tas tiesa ir nekarty mes pažymėdavome, kad penktakolės svarbos Anglijos diplomatas Kaune turėdavo šimty sykių daugiau teisių, negu jų turėjo pati Lietuvos vyriausybė.

Klerikalai, smeloininkai ir menševikai mėgina taip aiškinti, kad atrodė, buk Sovietų Sąjunga nori Lietuvą įkorporuoti į savo teritoriją.

Is tikro, jau antri metai kaip Lietuva, savo žmonių veikivienybaisi sutariu, patvi įkorporavosi į Sovietų Sąjungą su Sovietų Sąjunga garbingais ryšiais, kaip lygių su lygiu.

Todėl dabar kalba eina ne apie įkorporavimą, bet apie pripažinimą Lietuvos žmonių pareikštos valios, kuri Lietuvą sujungė su Sovietų Sąjunga garbingais ryšiais, kaip lygių su lygiu.

Rytų fronte ir vėl "baisi žiema." Taip rėkia Berlyno komunikatai. Kada tik Raudonoji Armija skaudžiau ima pletkėti įsiveržėlius, tai Hitleris visuomet ima kalinti šalčius.

Ir galima daleisti, kad tie "rausiki šalčiai" taip jau susaldė liežuvį, kad aną dieną kalbėdamas Munchie jisai vos iškalbėjo 20 minutų, o paprastai žvėgdavo po pusantros valandos.

Ir Anglijos darbiečiams jau tikrėjo tas begalinis tupėjimas vietoj ir nežinia ko laukimas. Ir jie jau įsitikino, kad be antro fronto atidarymo karas gali il-

TALKININKAI SUNAIKINO 23 JAPONŲ LAIVUS

ANGLIJOS DARBIEČIAI REIKALAUJA ATIDARYT ANTRĄ FRONTĄ

Tuo Reikalu Paskelbs Manifestą

SOVIETŲ AMBASADORIUS MAISKIS TARESI SU PREMIERU CHURCHILL

LONDONAS, kovo 18.—Nuo 40 iki 50 darbiečių parlamento narių grupė pradėjo organizuoti politinį judėjimą, kad priversti vyriausybę nedelsiant atidaryti antrąjį frontą Europoj.

Judėjimo iniciatoriai ruošia tuo reikalu paskelbti "karų laimėti" manifestą. Jie tikri, kad manifestų pasirašys, apat darbiečių, gera dalis liberally atstovų ir net keli konservatoriai.

Keliom valandom pirma Lietuvos kalbos New Yorke. Sovietų ambasadorius Ivan Maiskis atėsi su Anglijos premieru Churchill pastarojo ukėje.

Spaudos atstovams Maiskis ir Churchill tvirtino, kad pasikalbėjimo abudu pasitenkinę. Nė vienas jų betgi nepasakė kokio turinio judėjimų pasikalbėjimus buvo.

Vėliau atitinkami šaltiniai prapitarė, kad Maiskio ir Churchillio kalbėtis ir apie antrąjį frontą ir teta derybos pokariinės Europos klausimais.

Darbiečiai esą tariasi "laimėti karą" manifeste tiesiog pasakyti, kad Suvienytos Tautos pralaimi karą, bet sykiu ir pareikš, kad yra pukių galimybių karą laimėti dar šiais metais.

Karo laimėjimui galimybėm darbiečiai paskatys atidarymo antrojo fronto, patars į apsigynimo judėjimą įtraukti visus šalies gyventojus ir kolonijų žmones ir sudaryti bendrą strategiją su Sovietų Sąjunga.

TALKININKŲ AVIACIJA BOMBARDAVO JAPONUS TIMOR SALOJE

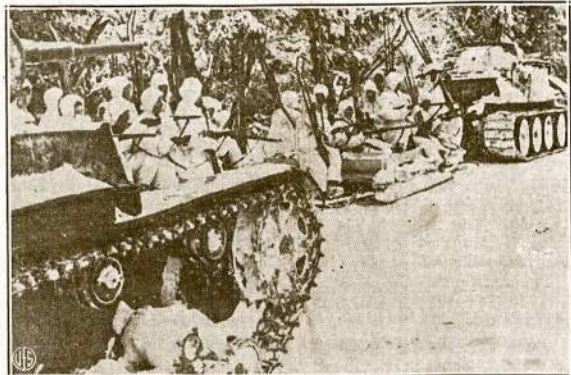
CANBERRA.—Talkininkų aviacija energingai bombardavo japonų pozicijas holandų Timor saloje. Tirstos ukanos ir žemi debesy klindė lėktuvų veikimui, vis delo sudaustuja kariniai aerodromas. Dešimts japonų lėktuvų puolėsi talkininkų bombierius apsupti, bet pasisekimo neturėjo.

gali užtešti.

Delto jie pradėjo organizuoti judėjimą, kad dar ši pavasari puliti vokiečius Prancūzijoje arba Norvegijoje, įsiveržimas ir vienu ir kitur galimybė. Net Anglijos liberalai ir kai kurie konservatoriai tikri, kad dviejuose atskiruose frontuose Vokietija tik kelis mėnesius tegalėtų laikytis.

Penktadienį prasideda "Valnės" bazaras. Rūpestingai vykari pūtkiai bazaro atžvilgiu save atsirekomendavo. Bet su didavakariais truputį menkiau išėjo. Vis delto Moline, Spring Valley, Bend, W. Frankfort, Herrin, Ziegler dar gali spėti atsipirkti.

H. Jagminas.

Naciams žiema kliudo kariauti. O štai raudonarmiečiai vyksta į ataką kaip tik didžiausiu šalčių metu. Ne šalčiai, bet nepajėgumas naciams kliudo.

RAUDONOJI ARMIJA APSUPO VOKIEČIŲ KARIUOMENĘ GZACKE, 35 MYLIOS NUO VIAZMOS

MASKVA, kovo 18.—Sovietų kariuomenės daliniai centraliniame fronte sunaikino vokiečių išaukines pozicijas ir apsupo didelį nacių kariuovių skaičių Gzacke, kuris yra 35 mylios nuo Viazmos.

Apsupti vokiečiai į Gzacką su bėgo po to, kai juos raudonarmiečiai ištrenkė iš Mozaisko ir Borodina miestų. Per Gzacką eina Maskvos-Smolensko geležinkelis.

Pranešimas iš fronto sako, Gzackas iš visų pusių apsuptas ir jo susisiekimas su išaukine vietiškai nukirstas. Apsuptam garnizonui naciai stengiasi pag-

gella daduoti oro transportais. Vienas ty transportų su pagella nukirstas. Vies 5,000 vokiečių kariuovių užmūsta ir pekios aplynkės atkariuota Smolensko sektoriuje. Sovietų jėgos su įtempimu stengiasi visiškai izoliuoti Rzevo-Viazmos trikampį, kur taipgi yra skaitlingi vokiečių garnizonai apsupti.

(Morokkos radijo stotis skelbia Maskvos radijo pranešimą, kad Raudonoji Armija kausi į įsiveržėlius Charkovo priemiesčiuose).

Sovietų informacijų biuras praneša, kad Kalinino fronte, tarpe Leningrado ir Smolensko,

raudonarmiečiai nudėjo 500 vokiečių ir atkariavo atitinkamą skaičių kaimų.

Kitame sektoriuje priešas bėgo iš mušio palikęs šimtus savųjų užmuštų, kuomet raudonarmiečiai atmušė įsiveržėlių kontratakas, remtas tankais ir sunkiaja artilerija.

Pačiuje šiaurėje, Barento juroj, Sovietų jėgos nuskaundino du nacių transportus, trolerį ir vieną sargybos laivėlį, kurie bendrai sudarė 16,000 tonų.

Per pastarąsias dvi savaites Staraja Rusa aplynkė Sovietai atgriebe 80 aplynkė ir užmušė daug tukstantųjų apsuptyj vokiečių.

Karinių Lektuvų Gamyba Pakilo 50%, Sako Nelson

WASHINGTONAS, kovo 18.—Karo produkcijos borto pirmininkas Nelson kalbėdamas per radiją pranešė, kad nuo Pearl Harbor atakos iki dabar, karinių lėktuvų gamyba jau pakilo ant 50 nuosimėčių.

Tačiau kitu atsikvėpimu įspėjo, kad tai toli negana. "Mums jų reikia daugiau, daugiau ir daugiau," sakė Nelsonas.

Nelsonas pareiškė, kad neužiglo karo industrijose bus įkurta darbininkų ir fabriky direktorijos bendri komitetai. Ty komitetų tikslas bus paakinti karinę produkciją. Nelsonas sakė, sutartiniai vedant gamybą vienas fabrikas per pusantros dienos lengviau gali apginti kulkosvaizdais visą pulką kariuovių.

"Situacija frontuose taip opi", tvirtino Nelsonas, "kad negalima gauti nė minutės."

Naciai bijo didėjimo karinės gamybos Amerikos fabrikuose. Delto jie išnaudos mažiasis nepasisekima, mažiasis suklivimu. Nelsonas patarė saugotis Hitlerio propagandistų.

Cilės Gyventojai Kelia Riausios Prieš Agresorius

SANTIAGO, Čilė, kovo 18.—Visoje Čilėje kilo protesto demonstracijos, kurios daug kur laigėsi riaušėmis prieš fašistinių agresorių nuskaundimą Čilės laivo. Laivą "Tolten" nacių submarinas angdėn nuskaundino netoli New Yorko krantų. Su laivą žuvo 28 jūrininkai.

Santiago demonstrantai akmenimis svaidė į vokiečių, Italų ir japonų įstigas. Demonstrantai piktai atsiliepė ir apie Čilės vyriausybę, kuri už laivo nuskaundimą ne nacių, bet laivo kapitono dalinai apkaltino. Visos šalies spauda palaikė demonstrantus ir reikalavo nutraukti santykius su Vokietija, Italija ir Japonija.

LORD BEAVERBROOK ATVAZIUOS Į JUNGT. VALSTIJAS

LONDONAS.—Oficialiai paskelbta, kad lordas Beaverbrook neuzilgo atvažiuoti į Jungtines Valstijas eiti karinių reikmenų bendrinimo pareigas. Beaverbrook išstojus iš ministerių kabineto buvo gandy, kad veikiama jisiai ir reikmenų bendrinimo pareigų neteks. Dabar ta abejonė pranyksta.

Prez. Rooseveltas Nepritaria Atsaukimui 40 Valandų Savaitės

WASHINGTONAS, kovo 18.—Prez. Rooseveltas konferavo su Amerikos Darbo Federacijos prezidentu William Green ir CIO pirmininku Philip Murray. Konferencijoj aptarta reaktininkų įneštas bilius panaikinti 40 valandų darbo savaitę, atšaukti kontraktus su unijom ir duoti valgi kompanijoms pelnytis ant karinių užsakymų kiek tik įstengs.

Prezidentas aiškiai pasisakė prieš Smitho reaktinį bilijų ir sakė, kad panaudosiąs savo galią jį nustelbti.

Prezidentas betgi sule darbininkų vadams sumanytą atšaukti ekstra mokesči už darbą šventadienims. Prezidentas sule taip sutvarkyti darbus, kad visiems darbininkams tektų viena poilsio diena savaitėje.

Pranešimas nepasako ką prezidento Roosevelto sumanymus atsakė Murray ir Green.

LONDONAS.—Šiomis dienomis Anglijos milicija paaukta karo pareigom. Milicija skiriama tik vidaus reikalams. Josios svarbiausias ginklas yra iešmas.

Priešas Neteko 12 Karo Laivų; Talkininkai Telkia Jėgas

Australijoj Eina Skubus Pasiruošimas Pradėt Ofensyvą Ant Japonų

WASHINGTONAS, kovo 18.—Laivyno departamentas praneša, kad Amerikos ir Australijos aviacija sutruškino ties Naujajau Gvineja japonų pasirošimą užpulti Australiją, Salomona ir Lac uostuose, kur japonų koncentruotasi, nuskaundėta bei sužalota 23 priešų laivai, jų tarpe 12 karo laivų.

"Tuos sunkius nuostolius priešui sudavėm netekdami vienų vieno savo bomberio", sako laivyno departamentas 57-tas komunikatas.

Tas patis komunikatas minėdamas karinį veikimą kituose sektoriuose priminė, kad Amerikos submarinas "Shark" jau visus mėnesis kaip nesugryžta į bazę.

Australijoj entuziazmas aukštai pakilo karo, MacArthurui atvykus, o atvykimas Amerikos kariuomenės ir atvežimas iš Amerikos karinės medžiagos ty entuziazmą dar aukščiau kelia. Visom pajėgom ir stropiausia australiečiai telkia visą pajėgas, visus iškilus, iš apsigimtų tuo galimo japonų užpuolimo ir apsigynymu paskui paversi į ofensyvą prieš japonus.

Naujai iš Amerikos atgabenti bombariniai ir kovos lėktuvai atkartinai puola japonus netoli New Australijos kontinento esmose salikuose.

Japonai atnaujinio oro žvalginėjimą Pacifiko pietuose, kad nepraleisti Jungtinių Valstijų laivų į Australiją. Apžvalgininiai bombariniai atakavo Solomoni salyną Florida ir Tulagj salikuos. Tačiau žymesnių nuostolių nepadarė.

Daugelis ženkly rodo, kad japonai ruošiasi suteikti pakankamai jėgų puliti Australiją iš šiaurės, gal but Port Moresby aplynkėj.

Sulaikė Statymą Gumui, Saldainiam Gaminti Mašinas

WASHINGTONAS, kovo 18.—Karo produkcijos bortas pranešė atitinkamom kompanijom sulaukyti statymų mašinų, kurios skirtos gaminti krantomų gumą, saldainius, lūkstenti riešutus, daryti cigaretes, pilstyti gerimus.

Isakymas įeis į galią balandžio 30 dieną. Šių mašinų statymo industrija turi 70 stambų fabriky. Per metą daro \$10,000,000 apyvartą. Įsakymai jėgų į galią, 35 nuosimėčiai ty fabriky galės gaminti karinius užsakymus—kulkas, kulkom gilas ir lėktuvams dalis.

NORVEGIJOS ISDAVIKAS BE SARGYBOS BIJO GATVEN IŠEITI

BERNE.—Is Svedijos gauta žinių, kad Norvegijos išdavikas Vidkun Quislingas įsteigė ypatingą sargybą, kuri saugos Quislingą ir namus kur jisai gyvena. Be ypatingos sargybos Quislingas neišeis vienas iš vieno galo karališkų runų į kištą, kuriuose jisai dabar apsigyvenęs.

Motery kariuovės korpusai galės būti vežami į frontą, kad ir užsieniu. Jos betgi neturės lygių su vyras karieivais privilegijų ir valdžios kompensacijos atsitikime užmušimo, sužalojimo ir netekimo darbingumo.

"VILNIS" (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$2.00, six months 1.25, foreign countries \$3.00, six months 1.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 26, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

John L. Lewis

J. L. Lewis atėmė čarterį keliams jo vadovaujamos unijos lokalam. Tų lokalų viršininkai sako, kad tai yra politinis kerštas, nes lokalų vadovybė remia prezidento Roosevelt politiką, o J. L. Lewis tam priešingas.

Pastaruju laikų susiklopija vis daugiau įrodymų, kad J. L. Lewis vis labiau tolinasi nuo CIO. Jam taip pat rupi prarauti CIO prezidento P. Murray itaka.

Iki Pearl Harbor Lewis'as buvo aršus izoliacionistas, visame kame solidarizavėsis su America First. Po banditisko japonų užpuolimo ant Pearl Harbor, jis praškovėtis kelis žodžius už gyninasi nuo priešų, bet tai buvo taip tik sau, dėl rekordo pasisakymas. Tuo tarpu jo vadovaujamos unijos organas, "United Mine Workers Journal", visą laiką įkyriai veda savo seną liniją. Ir dabar tas laikraštis tvirtina, kad Amerikos valdžia yra kalta už karą.

Šių metų pradžioje J. L. Lewis pasiėvė su savo vienybės planu, planu suvienyti darbininkų judėjimą. Tai buvo gurus manevras praskinti sau kelį vadovybėn. Tą manevrą gerai suprato CIO ir ADF. Atsakykamas Lewis'ui buvo tas, kad abidvi darbininkų centralinės organizacijos susitarė dėl bendro veikimo ir tuo pačiu sąkiu susitarė su valdžia. Kulminacinis, unktu to susitarimo buvo įstėgimas Darbo Pergalės Tarybos. Lewis'as, su visais savo "skymais", buvo pastumtas į šalį. Bet jis nenurimo.

Kada visa organizuota darbininkija itėmė visas savo pajėgas kelti karo produkciją iki maksimumo, Lewis'o balso nesigirdėjo tame vieningam pasiryžime. Jis "oziuojasi" ir spardosi.

Tulą laiką buvo manyta kad jis neatkris savo įsienėjusiu ligon. Buvo manyta, kad jis tikrai pasitaisė ir bus naudingas darbininkų judėjimui. J. L. Lewis pats sudaužė tą viltį.

Pamatinis Klausimas

Visa Amerikos spauda dideliu džiaugsmu pasitiko žinią apie generolo MacArthur naują misiją. Po jo komanda bus ne tik Australija, bet Naujoji Zelandija ir Filipinai taip pat. Iš Bataan'o didvyrio laukiama naujų žygių.

Chicago "Sun" rašo: "Pamatinis, betgi, klausimas yra tas, ar generolas MacArthur turės armiją? Australija turi karių—pusė milijono drašių, stiprių, gerai apginkluotų vyrų. Keliolika tūkstančių Amerikos vyrų jau pasiekė Australiją. Amerikos lėktuvų jau yra Australijoje ir bus daugiau.

Tačiau, tų pajėgų dar nepakanka, kad apgynus Australiją, jeigu iniciatyva bus japonų rankose... MacArthur'o karo teorija yra tame, kad išplėsti iš stipresnio priešo rankų iniciatyvą, greičiau galvojančiant ir kertant grietian."

Savo karo strategija Filipinuose MacArthur įrodė, kad jis moka kovoti su daug stipresniu priešu.

Pirmyna

Beveik tuo pačiu laiku kai M. Litvinovas, kalbėdamas New York'e, atnaujino klausimą apie sudarymą Vakarų fronto, ambasadorius Maysky kalbėjosi su Churchill'u. Labai gali būti, kad jie kalbėjosi ta pačia tema.

Iš Londono praneša, kad 50 Darbo Partijos atstovų parlamente greit išleis atsisaukimą, kuriame griežtoji formoj bus pašalinta už sudarymą naujo fronto ir už subendrinimą karo veiksmų su Sovietų Sąjunga. Prie darbiečių grupės manifesto, sakoma, prisidėsią tili liberalai ir net tili konservatoriai.

Ta stambi grupė Anglijos darbiečių yra tos nuomonės, kad tolimesnis lukuriavimas demoralizuoja pačią Angliją. Jei taip ir toliaus bus delsiama, tai karas gali būti pralaimėtas. Reikia mobilizuoti visas išgales ir pradėti ofensyvą. Reikia puliti priešą ir imti iniciatyvą į savo rankas.

Si dinamiska nuotaika vis labiau įsivyravau Anglijoje. Net toks konservatyvus laikraštis, kaip Londono "Times" pradeda praregėti ir reikalauja griežtų veiksmų.

Praicityje Anglijos valdžia vadovosi atsargumui sumetimais. O ką tas davė? Atsargumas ir lėtumas davė tik pralaimėjimus.

Bendras Veikimas

Kaip jau žinoma, tarp Anglijos ir Sovietų Sąjungos darbo unijų užsimezgė ryšiai tikro kooperavimo. Abiejų šalių unijistai sudarė bendrą Tarybą. Anglų darbo unijų atstovai lankėsi SSSR, o Sovietų šalies unijistai buvo pasitęgė didoką delegaciją Anglijon.

New Yorko "Times" praneša, jog Anglijos darbo unijų vadovybė kreipėsi į Amerikos Darbo Federaciją, kad ir ji prisidėtų prie to bendro darbo. Federacijos vadovybė tą pasiūlymą svarstanti.

Si žinia tikrai džiuginanti. Anglijos unijistai jau patyrė, kiek daug yra naudos iš tokio kooperavimo. To kooperavimo pasekoje Anglijoje net karo gamyba pakilo, nes susipažinus su rusiškais pavyzdžiais daug ko pasimokinta.

Butinai reikalinga, kad Sovietų Sąjungon nuvyktų plati Amerikos darbo unijų delegacija, kuri atstovautų ne tik Amerikos Darbo Federaciją, bet ir CIO. Po to, šion šalin galėtų atvykti broliška delegacija iš Sovietų Sąjungos.

Užmegzimas broliškių ryšių tarpe mūsų unijistų ir Sovietų šalies bei Anglijos unijistų yra būtinausias reikalas.

Valdžioms bendradarbiaujant ir liaudis turi bendradarbiauti. Bendra kova ir bendri tikslai veda prie susibroliaavimo.

Kada Kanuolės Baubia

Senas lotynų priežodis sako: kada kanuolės baubia, muzos tyli, tyli menas.

Tas tinka hitlerinei Germanijai. Ten muzos tyli. Bet tas netinka Sovietų Sąjungai, nes ten menas netyli, netyli muzika.

Karo audros, prieš apsiaustam Leningrade, sostakovičius parase Septintąją Simfoniją. Maskviečiai išgirdo tą griausmingą simfoniją šeštą dieną kovo. Muzikaliai pasauly tai buvo didingas įvykis.

Išdidumas, harmonija ir nepaprastas melodijų grožis žavėjo kiekvieną klausovą. Taip praneša korespondentai iš Maskvos. Meilė, narsa ir karo audros—tai pamatinė kompozitoriaus tema. Karo audrų atsluogin įpinta Requiem—už žuvusius kare didvyrius.

Profesorius L. Steiberg, kuris girdėjęs Sostakovičiaus Septintą Simfoniją, sako: "Tai vertingiausias įdėlis į lobyną pasaulinės simfoninės literatūros."

Sostakovičiaus muzikos šėdėvrai jau žinomi ir Amerikoje.

Gal greit ir mes išgirsime jo Septintą Simfoniją.

Sovietų Sąjungoje netyli muzos.

APŽVALGA

JEI JIE TURĖTŲ RAGUS

"Draugas" (Nr. 64) praneša apie Lietuvį Romos Katalikų Federacijos chigaigškio apskrificio rupeščius. "Rupi" tam apskričiu ir Lietuva.

"Draugas" burnoja:

"Kaip jau žinoma, gudrus anglų diplomatai, beprekiūdami kitų tautų laisvę, užsimegė gerlė Rusijos sibiūn. Visa mūsų patriotikiško visuomenė tokių anglų diplomatus egeis nepaprastai nūgustauja. Ir neveltai. Juk Lietuva jau yra pergyvenusi visokių okupacijų ir žino, ką tai reiškia."

Toliaus rašoma, kad tie klerikaliskie federantai pasitęgė prezidentą Roosevelt "protesto rezoluciją".

Vadinti Sovietų Sąjungą "sibiūn", kuomet Sovietų Sąjungą yra geriausias mūsų talkininkas, gali tik politiniai chuliganai.

Ir kuomet tie politiniai chuliganai reikiška pretenzijas būti Lietuvos valdytojais, visiškai ignoruodami lietuvių tautos valią, tai laikas juos sudrausti.

Be to, kaip matote, jie jau niekina ir Angliją. Angliją ty.

KONGRESUI UŽ EARLO BROWDERIO LAISVĘ ARTINANTIS

Vis Daugiau Balsų Tą Kongresui Paremia.

Daugelio valstijų darbo unijos, butent Pennsylvania, Oregon, New York, Connecticut, Washington, Iowa, New Jersey ir Missouri kreipėsi į Browderio išlaisvinimo Komitetą su pareiškimu, kad jie solidarizuojasi su jo tikslu, ir kad jie prisidėda prie tų dviejų tūkstančių unijų vadų, kurie pasirašė po peticiją už Browderio išlaisvinimą.

Tų unijų peticijos Prezidentui Rooseveltui buvo siųstos individualių laišku pavidale, kuriuose buvo pareikšta, kad nors jie nesutinka su Browderio politinėmis nuomonėmis, jie yra įsitikinę, kad Browderis turi būti išlaisvintas visos šalies gerovės dėliai, ir kad jo laikymas kalėjime stapo vienijimą mūsų tautos visų jėgų, kurios dabar turėtų veikti pilnoje harmonijoje.

Taigi, unijinis judėjimas pasirodė daug geriau negu daugelis tikėjosi. Organizuoti darbininkai parodė, kad dabartiniam svarbiausiu momente jie užima tikrąjį tūninkamą poziciją, stovėdami pirmi anti-fašistinės kovos eilėse.

Kalbėdamas Chicagoje Tom Mooney memorialiniam mitingui, kuris tuo pačiu laiku buvo ir demonstracija už Browderio išlaisvinimą, Gurley Flynn, Browderio išlaisvinimo Komiteto sekretorius, pareiškė, kad už Browderio laisvę stovi labai daug įvairių tikybų kunigų. Daug katalikų, metodistų,

jie perstato lygiai taip, kaip jie perstato hitlerininkai.

Sovietų Sąjungą ir Raudonąją Armiją jie visuomet niekina. Dabar jie niekina ir Angliją.

Tame pačiame "Draugo" numery įdėtas editorialas, kurio tikslas taip pat labai prastas. Sovietų-lenkų santykiai perstomti tokioj šviesoj, kad juose nėra pasitiktėjimo, kad lenkai nepasitiki rusais.

Pūdymas ir kurstymas vienu prieš kitus—štai kaip tie anecdotiniai propagandos šinkoriai įsivaizduoja Susivienijusias Tautas!

Maskva jiems kaip anatemą. Londonas beveik toks jau. Į lenkų tautą jie taip pat žiūri kaip į priešus.

Istikrųjų butų jau laikas, kad valstybės departamentas rimtai patyrinėtų kas per sutvėrimai rašo tas rezolucijas.

Tuomet, visam savo nuogume, pasirodytų visi tie Berlyno bėgiai ir grupės nusispuicavusių Amerikos lietuvių politikierių—klerikalų, smetonininkų, "socialistų".

Jei tie gaivalai turėtų ragus, tai visą svietą išbadytų.

baptistų, luteronų ir kitų grupių kunigai išreiškė savo norą, kad Browderis kuogrečiau būtų išlaisvintas.

Tą dabar patvirtina kita grupė kunigų, kurie prisidėda prie bendro už Browderio laisvę judėjimo. Šeši žymūs kunigai dabar rašė prezidentui Rooseveltui tuo reikalu. Jų vardai yra šie: William Hooper, Leon Adkins, D. M. Keels, William Satten, Bjorn Johansson, G. Bliss ir kiti. Jie visi yra įvairių religinių grupių kunigai iš įvairių šalies dalių. Svarbią vietą tarp dvasiškių, kuri stovi už Browderio laisvę, užima negrų kunigai, labiausiai pietinių valstijų.

Svarbu yra ir tas, kad už Browderio laisvę pasisakė nemažai teisininkų, advokatų. Kiekvienas supranta, kad jų balsas turi didelės reikšmės, nes pagaliau visas Browderio kalnimo reikalas yra teisinis, jūridinis klausimas.

Tie advokatai, kurie pasisakė už Browderio laisvę, klausimą studijavo iš grynai jūridinio taško, ir jie priėjo išvados, kad Browderio kalnimo nebuvo teisinio pagrindo. Žinomas teisininkas, ir praėjusių metų republikonų partijos kandidatas Wendell Willkie ir pasakė, kad, jo nuomone, Browderis neteisėtai įkalintas.

Kongresui už Browderio išlaisvinimą artinantis (Kongresas įvyks kovo 28-tą-29-tą), judėjimas už tą tikslą pasiekia savo kulminacinį punktą. Jis auga

IŠ TEN KUR FAŠIZMAS VIEŠPATAUJA

Paskutiniai Pranešimai.

Vokietija.—Svarbias žinias iš Vokietijos gyvenimo mums praneša Berno, Šveicarijos šaltiniai. Pasipriešinimas naciams labiausiai auga vakarinėj Vokietijos dalyje, ten kur koncentruojasi sunkioji industrija. Darbininkai vis dažniau klausia paprastą klausimą "kam mes turime vesti kare, kurio visvien laimėti negalim?" Ekonominė padėtis diena iš dienos darosi blogesnė. Bulvės iki šiol buvo vienas maistas, kurio dar galima buvo gauti pakankamai, met dėl transporto sunkumų ir jų užtektinai negaunama—tik svaras į dieną, ir tos visos dažniausiai yra susalustos. Rūkytojai turi pasitenkinti vien trim cigaretais į dieną, ir tie gaunami vien po ilgo laukimo eilėje.

Industriinės imonės visoje Vakarų Vokietijoje kencia nuo didelės anglių stokos. Metalu trūkumas taipgi labai jaučiamas. Naciai veda kampaniją kad kuo daugiau metalo būtų sutaupta. Anti-fašistai labai pasekmingai tą kampaniją sabotavo.

Ispanija.—Tie patys Berno šaltiniai praneša mums svarbias žinias iš Frankofonijos valdomos Ispanijos. Visoj Ispanijoje, nežiūrint žiaurus teroro moterys veda kampaniją už išlaisvinimą įkalintų lojalistų. Kaip apskaičiuojama, įvairiuose kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose randasi maždaug vienas milijonas politinių kalinių. Moterys pradėjo kampaniją tiems kaliniams išlaisvinti, siūsdamos tūkstančius laišku reikalaujančių to, valdžios įstajogoms.

Per visą šalį vedama kampanija ir už tai, kad visomis įėjomis priešintis Franko banditams visiškai įtraukti šalį į karą nacių pusėj. Tas judėjimas įgauna vis dedėjantį jėgą. Bet kova už kalinių išlaisvinimą užima svarbiausią vietą. Grupė motinų, kurių sūnūs randasi Montjuose kalėjime, laišku kreipėsi į Barcelonos vyskupą, prašydamos jo panaudoti savo galia, ir pdeiti jų vaikams. Tai nėra, žinoma, tinkamiausias kovos būdas, bet laiku kada ir už tokį raišmą galima gauti labai didelę bausmę, tokis motinų drąsumas yra pastebėtinai dalykas. Labai dažnai įvyksta susirėmimų ir ginčų, kartais ir centrinėse Madrido gatvėse, tarp moterų ir uniformuotų fašistų, kurie dažniausia pasitraukia. Bet policija paskui tas moteris jų namuose areštuoja.

Čekija ir Slovakija.—Į Sovietų Sąjungoj organizuotą Čekų kariuomenę atvyksta vis daugiau čekų ir slovakų, kurie įvairiausiai apfinkiniais

keliais prasilaužia sau kelį į Sovietų Sąjungą. Iš jų pasakojimų darosi aišku, kad nevien Čekijoje, bet ir Slovakijoje pasipriešinimas vokiečiams nevien auga, bet įgauna tokias griežtas formas, kad naciai turi griebtis ekstra žiaurių priemonių jų sulaukymui.

Gestapo vadas Čekoslovakijai, arba kaip naciai tai vadina, Protektoratui ir Slovakijai, Heydrich iš Rieho neriasi, kad nors šiek tiek tą judėjimą sulaukyti; bet jo pastangos išaukka priešingų rezultatų. Čekų ir slovakų pasipriešinimas ir neapykanta naciiniam okupantui didėja su kiekviena žiauria priemone, kurią fašistai prieš juos pavartoja.

Lenkija.—Neseniai pačių nacių leidžiamas Krakuvoje laikraštis "Die Krower Zeitung" pranešė tokią žinią: "Netoli nuo Varšuvos ginkluotų banditų būrys atakavo traukinį, kuriame buvo vežami kariai į rytų frontą. Banditai suėdė kelius mūsų karius. Mes dėsiame pastangas, kad banditai būtų suvaldyti."

Ar reikia prie to kas nors pridėti? Heroiški partizanai veikia taip plačiai, kad net apsaudo nacių traukinį prie pat Varšuvos. Raudonosios Armijos artėjimas vien padrasins tuos lenkų kovotojus, ir jų kova įgaus vis platesnes ir platesnes formas.

Reakcininkai Vel Kėsinasi Panakinti Uždarbių-Valandų Aktą

WASHINGTONAS, kovo 17.

Aršus reakcininkas kongresmanas Smith, iš Virginia valstijos, vėl kongrese kelia triukšmą prieš valandų ir uždarbių įstatymą. Neseniai panašų jojo biļių senatas atmetė. Dabar jis atstovų tarybai pasiūlė dar aršesnį.

Naujasis kongresmanas Smitho biļius tiesiai reikalauja panakinti 40 valandų darbo savaitę, paskelbtą "closed shop" nelegalia sistema, panakinti sut unijon pasirašytus kontraktus ir reikalauja panakinti apribavimų kompanijon pelnų ant karinių įstaigų imtis. Dabar kompanijon leastu imti šėsi nuosmėjami pelno nei karinių užsakytu. Smitho biļius reikalauja, kad būtų leidžiama pėsti tiek pelno, kiek kompanijos įstengs iš valdžios išpėsti.

Seržantas Joseph Lockard kuris gruodžio 7 d., praicitais metais, ėjo sargybiniu pareigas prie Pearl Harbor ir perspėjo aukštus savo viršininkus apie prisirtinimą japonų bomberių.

Anti-fašistas.

CHICAGOS BIRUTĖ

Plačiai žinoma muzikos ir dramos draugija Birutė...

Apart koncertinės dalies programos, buvo patiekta ištraukų iš operos "Išėivis"...

Chicagoy yra daug puikių chorų ir jie tarp savęs daro kompeticiją...

Kovo 20, 21 ir 22 dd. Lietuvių Auditorijoj "Vilnius" Bazaras

Šie smarkūs Andrejevo šokikai duos gražų programą "V." bazare sekmadienį...

Cicero Žinios

KĄ VEIKIA CICERO MŪTERŲ KLUBAS

Kada šiais metais turėjome pirmą susirinkimą...

Kada priešas užpuolė mūsų šalį ir kada mūsų sūnūs nelaukdami nei kol juos paaukštas patys savanoriai stoji...

Turime išrinkusios komisiją, kuri rūpinasi meginiais. Komisija susideda iš veikiųjų draugių...

Kaip nuosirdžiai darbuojasi cicerietės savo Klubui, tako persitvirtinti besirengiant...

sybės salėn ir meza draugiškai pasikalbėdamos. Grupės pirmininke yra d-gė Jančauskienė...

Nepamirškime nei "Vilnius" bazaro. Mačiau d-gė Leimantienė turi dėl bazaro numezgusi labai puikias vyriškas pirštines...

Kovo 14 d. turėjome su renginiais bankietai Rusų Karo Pagelbai. Parengimas buvo visais atžvilgiais pasiekiamas...

Kaip nuosirdžiai darbuojasi cicerietės savo Klubui, tako persitvirtinti besirengiant...

Klubas kasdiena auga ir visos sugyvena kaip vienos šeimos nariai.

Penktadienį Prasidės "Vilnius" Bazaras

Šį Penktadienį, Kovo 20 d., Lietuvių Auditorijoj prasidės "Vilnius" bazaras.

Chicagos Moterų Kultūros Choras duos gražų dainų programą.

Bus ir daugiau visokių margumynų ir įvairių. Visą vakarą bus geras muzika šokiams.

Paskutinėm dienom iš tolimų kolonijų vilniečiai atsiuntė labai daug gražių daiktų.

Bazaras, kuris prasidės penktadienį, tęsis šeštadienį ir sekmadienį.

Komitetas.

Karveliai "Vilnius" Bazare

Šiame "Vilnius" bazare bus ir karvelių, gražių gyvū karvelių.

Juos atgabens bazaran Povilas Baltutis, 125 Throop St.

Povilas ir Ona Baltučiai yra dideli karvelių mylėtojai ir daug jų užlaiko.

"Vilnius" piknikus jie vienuomet atsiveža karvelienos, bet šiuo kartu atsiveš gyvū karvelių. Vilniečiai.

Areštavo Du Nacius, Suėmė Uniformas

Federaliai Investigacijos agentai areštavo du nacius ir suėmė nacų uniformų. Kas toki tie naciai ir kurioj apielinkėj pravešta areštats nesako, tik pažymi, kad šiaurinė miesto dalį.

Sako, kad arešto praves tam apartamente kur buvė German-American Bund buveinė.

Viso Chicagos apielinkėjų yra suimta atri 90 priešingų šalių atėvių. Nekuriuos areštuotus, sako, kaip apklausines ir jai pasirodys nepavojingi, tai paleis.

Tukstančiai Balandžių iš Chicagos į Armiją

Toli ir greit skrendamųjų balaždžių visą tukstantį parkins Chicagoy ir paims del armijos.

Balaždžių savininkų, kurie turi tos rūšies balaždžių, praše sumesti juos į paskirtus punktus kur peržiūrės ir paims armijos reikalams. Jau senai yra išbandytas dalykas vartoti balaždžius susisiekimo reikalui karo veiksmuose.

GUBERNATORIUS UZGYRĖ CONGRESS ST. PLATINIMO PLANĄ

Apskričio valdžios paskirta komisija išplatinti Congress st., patiekė planą. Gubernatorių planą užgyrė. Numatoma šiemet pradėti platinimo darbą.

Rado Negyvą Prie Automobilias

Kontraktorių Chester Sutkowski, 52 m., 8443 Manifesto st., rado garadžių gultinį prie "exhaust" vamzdžio. Matyti užtroško gasu.

UNIVERSAL RESTAURANT

Geras Maistas, Prieinama Kainos ir Mandagus Patarnavimas.

Antanas Norkus, Savininkas. 750 W. 31st Street Phone Victory 9670

RADIO STANDIEN

Table with radio station frequencies: WIND 590, WMAQ 670, WGN 720, WBBM 730, WAIT 820, WENR 890, WAAF 950, WCFB 1000, WMBI 1110, WJJD 1160, WSPC 1240, WAKO 1280, WGES 1390, WIBC 1450, WHIP 1520

KETVIRTADIENIS, KOVO 19-4 D.

- 12:00-WGN, Radio's Evening WLS-Dinnerbell Time WBBM, Life Can Be Beautiful

- 10:45-WGN-Morning Melodies WLS-Livestock Market WBBM, Jenny's Stories

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATHAN KENTER Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St. Su Geriausia Skoniu Lietuvių ir Amerikoniški Valgiai R. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai Tel. Yards 1651

JOHN A. LAUDONT TAVERN Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigari ir Užkandžiai 3528 S. Halsted St. Mesos-Groserio Krautuvi 3441 S. Morgan St.

URBA Gėlininkas Gėlių, Mylininkas, Vastuvams Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LAFayette 5800

Suanciame Geles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas GELES VESTUVEIM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Fullman 1276 & 2515

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419 J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2180 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVERHILL 0142

S. P. MAŽEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LEONARD F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVENUE Tel. Pullman 5661

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS JOSEPH DRY GOODS STORE (LIETUVIŠKA KRAUTUVE) 3344 So. Halsted St., Chicago, Ill. Didelis Pasirinkimas VYRAMS, MOTERIMS, BERNIKUKAMS IR MERGAITĖMS DRABUŽIŲ

AUKOS "VILNIES" BAZARAI

BAZARO DARBININKŲ ATYDAI

Ivairių kolonijų draugai ir draugės, kurie esate apsiėmę dirbti bazare, ypatingai prie sutaisyti kolonijų skyrių, prašomi būti Lietuvos Auditorijoje 1 val. popiet, penktadienį, kovo 20 d.

Bazaro Komisija.

"Vilny" buvo rašyta, kad G. Bendix, E. St. Louis, aukavo \$3. Bet turėjo būti \$5. Atsiprašome drg. Bendix už klaidą.

Viola-Brone, 1151 Post St. San Francisco Cal. 1 baksa, 8 svarus, candied fruits vertės \$8.

M. Janis, Portland, Oregon, \$2.00.

Prižiusta per G. Shimaitis, Montello, Mass.

- E. Benulis \$1.00
- A. Baronas 25
- L.L.D 6 kp. 5.00
- T. Bartkus 1.00
- L.DS 67 kp. 3.00
- G. Shimaitis 1.00

Viso \$11.25

Laiškas nuo U. Gvergždienės, Benton, Ill.

Gerb. Draugai: Cia prisūnicū čekį vertės \$11.60. Tai yra \$6 už numerata, kuri pasibaigė 4-22-42.

Taipgi \$5 aukų surinktu "Vilnies" bazarui per U. Gvergždienę ir Jurgį Kunskį, LDS 61 kp. komiteto. Aukavo sekami: Ana Zickėrienė, Ant. Jonelaitis, P. Kunskis, Jonas Leonaitis, Felix Pilekas, J. A. Kunskis, Bronė Marmienė, Stanley Kubuchynas ir Geo. Kunskys po 25c. A. Slezeviciene 35c; po 1 \$ davė Drg. O. Antanas Shimkus ir Juozas Gvergždis. Malvina Yeševičienė davė vieną paklodę vertės \$1.50, kurią prisūnicū kartė.

Su draugiškais linkėjimais.

U. Gvergždienė.

Prižiuntė P. P. Gribas, Grayland, Wash.

- P. P. Gribas \$1.00
- T. Gribas 1.00
- M. Gribas 1.00
- J. Delinskas 1.00

Viso \$4.00

John Stasiūnas

Chicago \$1.00
Mrs. Anna Skuja, 606 N. 35th St., Seattle, Wash., Hand crocheted Davenport Set vertės \$5.00.

Per F. Abeką iš Rockfordo

- M. Matukaitis \$1.00
- K. Čivinskis 25
- P. J. Kutra 1.00
- P. Zolynas 1.00
- B. Zolynas (Chicago) 1.00
- A. Ambrose 25
- Mrs. M. Radzevich 25
- G. Shimanskis 50
- J. Rulis 25
- P. Slavinskis 25
- J. Keretkis 50
- Mrs. M. Simonienė 1.00
- Anna Judickienė 50
- J. Kamzura 25
- John Gutz 50
- J. Verseckas 50

Viso \$10.25

Surinkta Onos Blumienės, Chicago (sako, kad bus daugiau)

Lovick Florist, 3316 South Halsted St., kvietka vertės \$3.00.

Joseph Pikel, 3344 S. Hal-

sted St., 2 pocket books—\$2.00.

T. Martinkus, 3358 S. Halsted St., Tie—55.

Boston Shoe Store, 3435 Stockings—\$1.00.

Milton's Men's Store, 3452 S. Halsted St., Picture—\$1.

Petruskas, 3310 S. Halsted St., 2 handkerchief sets—\$1.00.

J. Kulis, 3259 S. Halsted St., Face Powder sets—\$3.

Mrs. Smuel, 3333 S. Halsted St., Wine—75.

Eleanor Dress Shop, 3335 S. Halsted St., Dress \$7.95.

Fay's Frocks, 3339 S. Halsted St., Dress—\$3.95.

Chickie's Hosiery & Lingerie Shop, 3415 S. Halsted, Stockings—\$1.29.

C. F. Worm, 3425 S. Halsted St., Face Powder—\$1.

S. Widman, 3405 S. Halsted St., Pot—50.

Al's Dress Shop, 3327 S. Halsted St., Stockings—\$1.

Anna Malela, 3336 S. Halsted St., Toaster—\$1.50.

Friedman Dry Goods Store, 35th & S. Halsted St., Stationery—59c.

Central District Furniture, 3410 S. Halsted St., Furniture—\$3.

Crown Department Store, Towel set—98c.

F. A. Shimkus, 3301 So. Halsted St., Face Cream—\$2.00.

Nu-Dell Apparell, 3437 S. Halsted St., Turban—\$1.00.

12th St. Store, Pyrex—\$1.00.

L. Klein, daiktų vertės \$2.

A. Usauskas, 3159 S. Halsted St., vyno—\$1.00.

Viso už \$42.41

Cicero, Ill.

Draugė V. Zaveckienė iš Oak Park, Ill., pridavė "Vilnies" bazarui dovaną, vilnonį svederį, vertės \$3.50. Ji sako, kad toliau nuo Cicero gyvendama neturi progos dalyvauti tarp lietuvių. Pridavė Raud. Kryžii \$5 ir prašė perduoti per "Vilnij".

Ačiū draugam Zaveckam už gražią dovaną.

Draugai Strumilai aukėjo "Vilnies" bazarui \$2.

Kas daugiau tam tikslui? "Vilnies" Rėmėja.

Anna Zades Svečiuose pas Mamą

Chicago teledionio formato laikraštis "Times", kuris eina kasdien ir taipgi sekmdieniais, tik neišaina šeštadieniais, pakėlė kainą. Pirmiau buvo 2 centai kopija, o dabar 3 centai.

Laikraščio savininkai sako, kad negali išsiversti pirmesne kaina, nes žymiai susmazėjo skelbimai.

Ryšyje su tuo galima pasakyti, kad tik vien saulės ir vasario mėnesiais skelbimai Chicago didlapiuose sumaėjo ant \$200,000.

parankiau būtų su lietuviais dalyvauti, jeigu gyventų Los Angeles. Mat, iš Hollywood į Los Angeles puseitinas galas kelio. Vienok Anna nugalė tuos sunkumus ir ji lietuvių tarpe veikia.

Ji, gyvendama tarpe Hollywood idomjybių, neužmiršta ir lietuvių spaudos ir ima "Vilnij".

Chicago viešėjimo progą Anna žadėjo apsilankyti "Vilnies" bazare, kuris įvyks kovo 20-21-22 dd., Lietuvos Auditorijoje. Rep.

Anna Zades du metai atgal laimėjo gražuolės klonestą ir gavo veltui kelionę į Hollywood. Ji ten nuvyko, gavo darbą ir apsigyveno. Jauna ir gražisti lietuvaitė sakė patenkinta gyvenimu Californijoje. Jai kiek

Anna Zades du metai atgal laimėjo gražuolės klonestą ir gavo veltui kelionę į Hollywood. Ji ten nuvyko, gavo darbą ir apsigyveno. Jauna ir gražisti lietuvaitė sakė patenkinta gyvenimu Californijoje. Jai kiek

Anna Zades du metai atgal laimėjo gražuolės klonestą ir gavo veltui kelionę į Hollywood. Ji ten nuvyko, gavo darbą ir apsigyveno. Jauna ir gražisti lietuvaitė sakė patenkinta gyvenimu Californijoje. Jai kiek

Anna Zades du metai atgal laimėjo gražuolės klonestą ir gavo veltui kelionę į Hollywood. Ji ten nuvyko, gavo darbą ir apsigyveno. Jauna ir gražisti lietuvaitė sakė patenkinta gyvenimu Californijoje. Jai kiek

Anna Zades du metai atgal laimėjo gražuolės klonestą ir gavo veltui kelionę į Hollywood. Ji ten nuvyko, gavo darbą ir apsigyveno. Jauna ir gražisti lietuvaitė sakė patenkinta gyvenimu Californijoje. Jai kiek

LKM CHORO

"Student Prince"

KOVO 29 DIENA
Sokol Hall

"Hubert"

"Hubertas" operetėje "Student Prince" reikiška tą patį, ką ir jaunojo kunigaikščio "kučeris" arba, kaip žemaičiai sako—furmonas. Išverčius ir lietuvių kalbą bus niekas daugiau kaip veikas.

Tą pačią rolę operetėje Jackis lošė ir aną metų, . . . tais laikais jis dar tebebuvo išviso tik jaunavedis. Tai yra, kas liečia jį asmeniškai. Gi dabar, nors tai ir nieko neturi bendro su operete, bet neiškenčiu nepasakęs—Jackis jau įstojo į mano paties stoną: jis jau Tėtukas!

Ar dėlto jis vaidins geriau, negu anais metais ir ar išvis su galėtų bent kiek "mpruvinti" tą rolę, pamatysime kovo 29 d., Sokoly Salėje, 2343 S. Kedzie. Tiek tik galia užtikrinti, kad šiame vaidinime vienu žiūrovu bus daugiau negu buvo anais metais. Nes jų negalima įsivaizdinti, kad Gordonu Junioris nenorėtų pamatyti kaip kučerianja jo Tėtis.

Tai tiek šiandien. Jei dar nepasipirkote bilieto operetėje "Student Prince", padarykite tą tuojau.

Kvieslys.

"CHICAGO TIMES" PAKLĖ KAINĄ

Chicago teledionio formato laikraštis "Times", kuris eina kasdien ir taipgi sekmdieniais, tik neišaina šeštadieniais, pakėlė kainą. Pirmiau buvo 2 centai kopija, o dabar 3 centai.

Laikraščio savininkai sako, kad negali išsiversti pirmesne kaina, nes žymiai susmazėjo skelbimai.

Ryšyje su tuo galima pasakyti, kad tik vien saulės ir vasario mėnesiais skelbimai Chicago didlapiuose sumaėjo ant \$200,000.

parankiau būtų su lietuviais dalyvauti, jeigu gyventų Los Angeles. Mat, iš Hollywood į Los Angeles puseitinas galas kelio. Vienok Anna nugalė tuos sunkumus ir ji lietuvių tarpe veikia.

Ji, gyvendama tarpe Hollywood idomjybių, neužmiršta ir lietuvių spaudos ir ima "Vilnij".

Chicago viešėjimo progą Anna žadėjo apsilankyti "Vilnies" bazare, kuris įvyks kovo 20-21-22 dd., Lietuvos Auditorijoje. Rep.

Chicago viešėjimo progą Anna žadėjo apsilankyti "Vilnies" bazare, kuris įvyks kovo 20-21-22 dd., Lietuvos Auditorijoje. Rep.

Chicago viešėjimo progą Anna žadėjo apsilankyti "Vilnies" bazare, kuris įvyks kovo 20-21-22 dd., Lietuvos Auditorijoje. Rep.

Chicago viešėjimo progą Anna žadėjo apsilankyti "Vilnies" bazare, kuris įvyks kovo 20-21-22 dd., Lietuvos Auditorijoje. Rep.

Didelis CIO Laimėjimas American Can Kompanijoj

"Vilnies skaitytojai prisimena kaip praėitą rudeni narsiai kovojo 2,300 darbininkų dviejose American Can kompanijose įmonėse. 10 savaičių išbuvo išmesti iš dirbtuvės, kada kompanija bandė nutraukti derybas su uniija. Cia norisi pasidalinti mintimis su dienraščio skaitytojais ir papasakoti apie mūsų kovas ir didelį unijos laimėjimą.

Apie pradžia rugsėjo mėnesio, praėitais metais, prasidėjo derybos tarpe unijos ir kompanijos už naują kontraktą. Uniija reikalavo pakelimo algų, apmokamų atostogų ir tt.

Kada pasirodė, jog kompanija tyčia vilkina sudarantį kontraktą, darbininkai pradėjo nerimauti. Pirmiausiai bruzdėjimas prasidėjo didžioji kompanijos dirbtuvė Englewood, ant South Western Ave. Vėliau prasidėjo ir antroji dirbtuvė North Sideje.

Matydama, jog darbininkai stipriai laikosi vienybės, koponija paskelbė uždarančią dirbtuves, reikiška, paskelbė darbininkams lokautą rugsėjo 15 diena. Tuom tarpu buvo numatoma, jog bi dieną gal atidaryti dirbtuves su pagelba streiklaukių ir tuo būdu atsikratyti CIO unijos, kurioje jis senieji darbininkai priklausė.

Nors dirbtuves skaitėsi uždarytos, bet uniija kasdienė laikė pikieto eile. Prie dirbtuvės Englewood tapo įsteigta pikietininkams virtuvė. Daug apinėlėks biznierių, nemažai ir lietuvių aukavo virtuvei maisto. Uniija jiems taria širdingą aciu.

Pagaliaus gruodžio 10 d. derybų klausimas pavestas valdžios tarpininkams ir dirbtuves atidarytos. Derybos perkeltos į Washington, pirmiau į National Labor Relations Board, o vėliau į War Labor Board.

Vasario mėnesį derybos pasibaigė visišku unijos laimėjimu. Berekėjo tik unijos nariams visuotiname susirinkime užtvirtinti kontraktą. Tas ir įvyko kovo 15 d., Amalgamated unijos centre, 333 S. Ashland Blvd.

Mitinge dalyvavo abiejų dirbtuvių darbininkai, CIO lokaly 1478 ir 2041 nariai. Bendram abiejų lokalių mitingui pirmininkavo Englewood dirbtuvės lokalo organizatorius Harry Harper. Kalbėjo šio distrikto CIO direktorius Van A. Bitner, John Dougherty ir Joe German.

Didžiausio entuziazmo susirinkime sukėlė, kada pirmininkas perskaitė kontraktą, kuriame pasakyta, jog gauname po 15 centų į valandą daugiau algos, ir kad pakėlimas skaitysis su pirmo diena rugsėjo, praėitų metų.

Tą užtiklį pakėlimą algų išmokės šiom dienom antsyk. Be to, po 13 ir puscento jau gauname nuo vasario 23 d. Negalima pasakyti darbininkų džiaugsmas, kal mitinge pranešta tokia linksma žinia. Daugelis ten pat ant vietos pasižadėjo visą sumą gautų pinigų investuoti į Apsigyni-

mo Bondus ir tuomi pagelbėti valdžiai kuogreičiausia sumuštį fašistinę ašį.

Be pakėlimo algų po 15 centų į valandą, kontrakte pripažinta visiems išdirbusiems 10 metų ar daugiau po dvi savaiti apmokamų atostogų ir metus. Mažiau išdirbė gaus po 1 savaitę atostogų. Kontraktas galios iki rugsėjo 1 d. šių metų. Uniija pilnai pripažinta.

Mitinge, beje, uniija leido išlaimejimų tris Apsigynimo Bondus: \$100, \$75 ir \$25. Didžiausiąjį laimėjo hammondietis, antro brighamparkietis, trečiąjį nenugirdau. Sulyg susitarimu su uniija, darbininkai kas savaitę atideda tam tikrą dalį algos įsigijimui Apsigynimo Bondus.

Taipgi, nors pas mūsų ir "slekas," bet esame linkimi atsiekę tokio laimėjimo. Kada praėitą rudeni šlapome ir šalome ant pikieto laimijos, daugelis gal buvo pradžėje abejoti: "Ar apsimokės?" Bet dabar matome vaisius vienybės ir naudą industrinės unijos—CIO.

Englewood Lokalo Narė.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Detroito Liet. Moterų Pažangos Klubas susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 19-tą d., 8:00 val. vakar. Druočių Sveikatai, 4097 Porter St. Druočių dangiųjų mokyklai svarbi mums. Visos narės būtini dalyvauti, o norintės išsiųti į mūsų klubą atveikti išsivyskinti. Būkit mums linkintės. Klubas Rastininkė.

Vietos Pranešimai

BRIGHTON PARK
Lietuvių Moterų Ratelio susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 19 d., 8 valanda vakar, Hollywood sveikatai. Vinos narės maldokite dalyvių giesmių, 864 p. 1175. Po susirinkimo turėsimė surum buriu. J. Gerzdas, Rast. (20c23)

LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ
susirinkimas įvyks penktadienį kovo (March) 23ia d., 1942 m. 7:30 val. vakar. Hollywood sveikatai, 2417 West 42nd St. Rastininkė. Skaitinčių skaitlingai kankytis ant susirinkimo ir atinekite nuratę korteles. Be korteles nebūsite leidiniam į sveikatai. Po susirinkimo turėsimė surum buriu. J. Gerzdas, Rast. (20c23)

SANDELIS VISOKIŲ KNYGU

Aukso Altoriaus, maudu knygelė 60c
Ta pati gražios celiuliozidė knygelė 1.60
Vainikėlis, jaunomėms knygelė \$1.50
Kantikos visokių giesmių, 864 p. \$1.75
Gyvykos nuo balnės mirties su 25 paveikslais 50c
Istorij. Sena ir Naujo, su 25 paveikslais 25c
Mikaldos prasmavainiai 25c
Lengvas būdas išmokti anglų kalbą 80c
Apie dangų, saulę, mėnesį, žvaigždes ir kitas kometas 10c
Grietiokio gadynios, dainos 10c
Kantikos apie keptą, dainos 15c
Kabalas su Saliamono noim 15c
Grosios graži paranka 25c
Tikėtinas naujas gyvena, dailis L. gražios istorijos 50c
Sapnų knygelė, atspėja sapnus apskaito planetas ir kazyru nukilimas 35c
Sapnas Marijos ant kalno Alyvu 15c
Priešais Pilslo 60c, nuo vidutoni 10 graži pasakaitė, paralytų vysiokio Valancius 15c
Priešais Pilslo galas, kuris buvo sudžia Jėzus 10c
Sapnų knygelė su daugeliu paveikslais \$1.80
Karys, audia iš ju, kaip daryti sūrius, ir ką daryti nelaimėje su karve, su 9 paveikslais 25c

ZOLIŲ ARBATOS

Nuo dusulio (asthma) 60c, nuo kosulio 60c, nuo migrenos 60c, nuo kietėjimo 60c, nuo strėnų skaudėjimo 60c, nuo širdies bei vandeninės ligos 60c, nuo užsimėgimo galvos bei nosies kataro (hay fever) 85c, nervų spirtinatos 85c, nuo nutukimo 85c, nuo cukrinės ligos 85c, vyriškumo atgimimui 85c, trejos dozės vinyerios stembių, gerų lankų 60c, kraujo valytojas 60c, mėnesinių reguliatorius 60c, plaukų opusatorius nuo pralūžio ir išvalymo plieskaukio 60c, nuo šlapinimosi hemiantog 60c, svėrimo atgimimui 60c, nuo užsimėgimo širdies ir apie daug kitokių zolių ir lankų, nuo ko jos tinkamės 25c.

ZUKUTIS

331 Dean St., Spencerport, N.Y.

Pagerbė Stojančius Laivynan ir Armijon

Vakar pagerbė stojančius armijon. Iškilimų aukštumo pasirodė Ray Skulina, vasario mėnesį baigęs aukštesnį mokyklą 18 metų savanoris, nes jis buvo 10,000 skaitlinės pripildyme paskutinis.

Nuo japonų puolimo Pearl Harbor iš Chicago apieilinkės įstojo į laivyną ir į armiją 10,000 vyrų, R. Skulina paskutinis pripildė tą skaitlinę.

Stojančių į armiją pagerbimui vyko paradas miesto centre. Majoras Kelly ir admiras Downer pasakė prakalbas.

Pajšiejojimas

Pajšiejoj savo draugo Petro Cialtko (Chalkio), kuris kelio meta atgal gyveno Cleveland, Ohio. Jis patis ar apie jį žinoti praneškite žemiau nurodytu adresu, už ką busi dėkingas. Povilas Sungalis, 4309 W. 63rd St., Chicago, Ill. (17c20)

CLASSIFIED ADS

FURNISHED ROOM FOR RENT
PARENDAVIMUI įvairus furnished kambarys laisvai moterim arba merginai. Artai 47th ir Western Ave. Kreiptis telefonu po 4 val. vakaro: Janajevite 0724. (17c19)

BUSINESS CHANCES

KRIAUCIŲSA ŠAPA, 15 m. bižnų, gera apieklė, randa \$25.00. Žema kaina. Apieklė miesto, 1752 W. 57th St. (13c22)

REAL ESTATE

FOR SALE TAVERN & BUILDING
PARDAVIMUI TAVERNAS su namu. Reikalingi sutvarkyti nuosavybė. Randasi stakdarų distrikte. Įsteigta 43 metal atgale. Telefonas VYR. 2787. (17c19)

Kenosha, Wis. For Sale

18 priekaitės ligon parduotu Būtinai reikia labai pigiai su viena bučerės rakandais. Visko vertė \$25,000 parduodu už \$12,000.00. Gera mašinai, visos ventos tarp \$500 ir \$600. Štoras ir 7 kambarių gyvenimui. Randa už \$335.00. Namai galimi pirkti, įmokant 10 sumsimi. Norint pirkti šį būdą, greitai atsiųskite šiuo adresu: H. Strautman, 6309 — 30th Ave, Kenosha, Wis. (12c19)

DABAR AR NIEKAD

Katnos ant namų greitai kyla. Pakisubinkite pamatytį būtos ir kitiems tuos BARGENUS. \$5,000 10 kamb. raminuozė ..... \$4,750 1 pag. ir vienas beismente \$11,500 2 pag. mada, 12 metrų ..... \$4,100 12 pag. Renda \$5,400 ..... \$22,000 8 storai ir 9 pag. Renda ..... \$20,000 20 pag. Renda \$9,270 ..... \$30,000 5 storai — lotas 80x125 ..... \$12,000 80 bars gauti, lotas 120x125 ..... \$16,500 3 lotai ant Archer Ave. —betoli Kedzie ..... \$2,000 Taipgi kitioki ir visur bižnų, farmų, reortų lengvais išmokėjimais

PAŠKOLOS ANT NAMU už 4% ir RABOM VISOKIOS ROSTIES

JOHN SINKUS

2142 West 21st Street Prospect 9000.

WHOLESALE FURNITURE Urmatis Parduotuvė RAKANDU

Močėdamas cash už rakandus, su augimo 10% iki 50%. Mes priimame bise kur. Pasaukite ar rasykite lai daugiau informacijai. Vientink nacionali žinoma deklarat. namais pas ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone 768-2081

Amia-James Tavern

3212 S. Halsted St. Kingsbury Alus.

Gerį Cigareti, Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Dr. Karl Nurkat

(NURKAITIS) Pritalco atskolininkas atskolininkas už prie namo kainas ir ant lengvų išmokėjimų

RAKANDU KRAUTUVE

3241 S. Halsted Street Calumet 4591

Liel. TSB Karys Rūmų KNYGU

Residentia REPUBLIC 5647
Nedėlionis Sustartus

CHARLES P. KAL

ADVOKATAS

Kandlen Val. — 10 iki 8
Trec. ir Penkt. — 10 iki 6
6322 S. Western Ave.
Telefonas PROspect 1612

Whitney E. Tarulis

ADVOKATAS

BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 5877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 3572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofisio Tel. LaFayette 321

VILNIS

American Lithuanian Weekly

VOLUME XXIII, No. 12 THURSDAY, MARCH, 19, 1942 3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455

Lith Progressives Seek Ousting Of Fraternal Leaders

BROOKLYN, N. Y. — Progressive element within the national Lithuanian fraternal organization S. L. A. (Susivientijimas Lietuvių Amerikoje) have launched a campaign to oust from the executive board, persons whose actions bode ill for the organization.

Supported by a great number of members of the SLA, the progressive slate which is composed of S. Masyte, J. Zebrius, P. A. Jaitul, and Dr. J. T. Baltusaitis, have declared themselves against a raise in dues as proposed by the now existing executive board. Mismanagement and wanton carelessness by the old board, is responsible for the sad state of affairs within the organization, say the progressive candidates.

An appeal launched by the Progressive SLA Committee, which has offices in Brooklyn, urges all members to vote the progressive slate and clean house of element detrimental to the future success of the organization. They also urge that proper delegates, persons who will fight the present executive board proposal for raise in dues payments, be elected to the forthcoming convention of the organization.

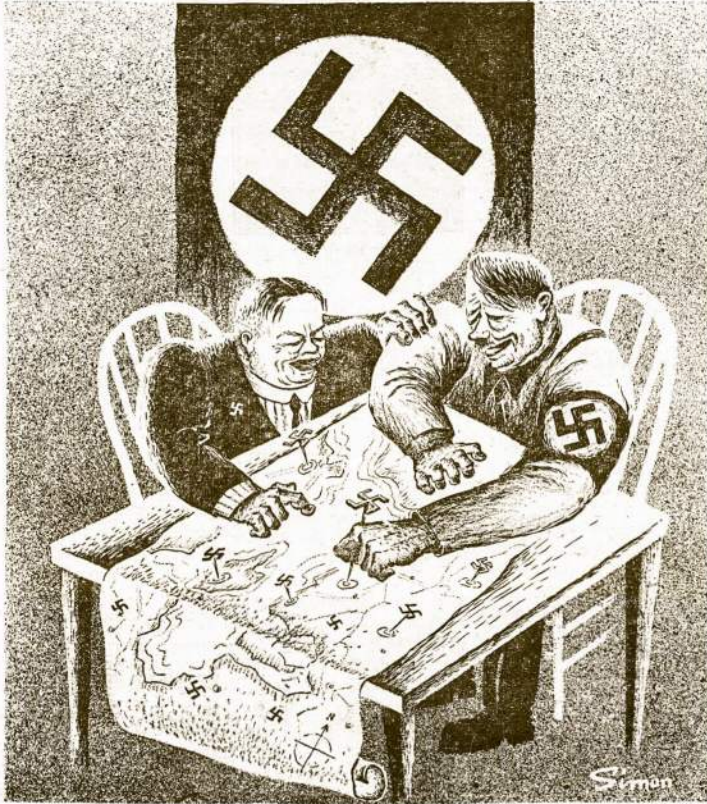
Lithuanian Among 219 Captured At Guam

First official information that 219 American Civilians have been taken prisoners by the Japanese was received by the War Department the forepart of this week.

The information, the department said, was received from the international Red Cross at Geneva, Switzerland. The report contained only scant details. In the case of 90 prisoners, only their names were listed.

Included among those captured is William Abromitis, Lithuanian-American.

PLOTTING ANCHLUSS

There are forces in the United States who aid Hitler and the Axis Powers in their plan for world enslavement. These are the rumor disseminators, "don't trust Russia, England, Allies" propagandists and red baiters. They are to be found in Lithuanian-American ranks as well as elsewhere.

DEFENSE WILL NOT WIN THE WAR

The recent RAF bombings of Paris factories and the landing of American boys in Ireland are happy indications that a change in English and American tactics is in the offing. With the retreat of the Nazis in Russia the next few months are offering a glorious opportunity to strike in Europe while the iron is red hot. More and more officials now realize, with Roosevelt, Willkie and Stimson, that ATTACK-ATTACK-ATTACK is the road to victory.

Defense will not win the war—nor will patient plodding and hoping that 1943 or 1944 will turn the tide. The bastions in the Pacific are falling and the Japanese and Nazis hold the initiative. It is now our chance to wrest that initiative from them and plunge through to victory. The heart of the Axis is in Europe—it is our turn to stab the dagger into its heart.

Let no one think of Europe in terms of "hostile territory" for its oppressed people will spring eagerly to the banners of any army that fights Hitlerism. Our armies would fight with millions of friends helping us and sniping at the enemy. A

Western Front, opened now, is the road to sure victory.

It is understandable that tactical reasons may postpone, for a short time, the day of the attack. But let us not be lulled by those who would use such reasons to encourage inactivity and complacency. Such propaganda will try to make us forget Hitler in order to "concentrate" on Japan, while German Fascism prepares for another attack. It is up to us to nip those plans in the bud—in Berlin. It is time to act now.

We slumbered at Pearl Harbor and we slumbered at Singapore. Let us not fall asleep again while the gates are open at Vichy-held islands off South America, at Madagascar, at Dakar. These potential bases for an attack against us must be seized. Now. "Listening posts" which spy upon us must be closed. The Vichy, Finnish and Franco embassies in Washington, as well as the Lithuanian Legation, are more interested in the fortunes of fascism, rather than the fate of America.

The decks must be cleared for action.

Lithuanians Send Delegates To "Free Browder Conference"

CHICAGO, Ill.—The calling of a Free Browder Conference in New York City on the days of March 28-29, has been met with warm response by midwest sections of the Lithuanian-American populus.

The conference which will be held, will include a variety of language groups, fraternal organizations, cultural groups, plus many others who feel that the further imprisonment of Eear Browder, labor leader sentenced to a long term on a minor passport technicality, serves only to weaken national unity during these most serious times.

Illinois will have a large delegation of Lithuanians present at the Free Browder Conference. Other states such as Michigan, Wisconsin, Ohio and Indiana will also have representatives. Many Lithuanian youth groups are planning to sent delegates.

An appeal for the release of Browder signed by 75 notables recently appeared in eleven daily newspaper throughout the nation. Mr. Browder has served close to a year in prison to date.

Pittsburgh Lith Fraternal Group Bond Buy, \$574.00

PITTSBURGH, Pa. — Financial support to the United States government so it can carry on the war against the Axis Powers may come from many sources. However, regardless of contributions in the form of bond buying by others, branches of the Association of Lithuanian Workers (LDS) are not be outdone. This is substantiated by a report on branch 142, which at its last meeting invested the total of \$574.00.

Considering the fact that there are three branches of the association in this city, the investment amount on the part of all three combined probably exceeds \$1,000.00.

LITHUANIANS ASK BROWDER RELEASE

LITHUANIANS IN RUSSIA RUSH PRODUCTION TO INSURE HITLER DEFEAT

By JONAS MARCINKEVIČIUS
(Wireless to Inter-Continent News)

A recent issue of "Pravda" carried a photograph of a group of munitions workers who distinguished themselves on their jobs. Among them was a young countryman of ours, Kavaliūnas by name. He is one of many thousands Soviet Lithuanian citizens who are working in the mills and factories, collective and state farms and offices of the Soviet Union.

Many of them are doing fine work. Kavaliūnas, for example, turns out 20% of his scheduled norm of output. In glass factory in the Penza region there are several dozen young Lithuanians, the majority of whom are regularly exceeding production plans. Some of them are Stakhanovites, as for example Buivydas, Moželienė and Kučinskas who are turning out 500% of their norm and over. They issue their own wall newspaper, have a club, arrange lectures and talks.

Radio Describes Work

In Kuibyshev the other day the local radio described the splendid work of two Lithuanian metal workers, Semaško and Kraskauskas, who made some valuable suggestions for improvements and devised some new appliances for machining parts.

The district newspaper in the Lmov Penza region referred time and again to the good work done in a local statefarm by Antanas Butkus, member of the Supreme Soviet Lithuanian SSR who has been awarded several prizes and the Honor Roll.

In Saratov I was told of two Lithuanians, Jeasiuniėnė and Waineraitė, who had been awarded prizes and Honor Rolls for good work. These are but a few examples which show how the evacuated population of Soviet Lithuania are working enthusiastically to help strengthen the might of the Soviet Union, making their contribution towards victory over the enemy.

Good work is also done by Lithuanian intellectuals—writers, doctors, engineers, agronomists, profes-

Detroit To Hold United Nations Rally March 28

DETROIT. —The Detroit Committee for Russian War Relief will hold a United Nations Rally for Victory at the Olympia here on March 28th at which Joseph E. Davies, former Soviet Ambassador and Mme. Ivy Litvinoff, wife of the present Ambassador to the United States, will be the main speakers.

Representatives of the national groups in this city will participate in a pageant called "Parade of the Grim Reminder" based on the plight of the subjugated peoples of Europe.

March 21 Is Set As Pittsburgh Soviet Aid Day

PITTSBURGH.—Declaring that the Russian people are "bearing the brunt" of the "momentous strife for freedom" Mayor Cornelius D. Scully has proclaimed March 21 as "Russian War Relief Day."

The Mayor's proclamation called on Pittsburghers to attend the Russian War Relief meeting to be held Saturday night, March 21, as a "symbol and token" of their support of the Russian struggle. The meeting, which will be held in the city's largest hall, Syria Mosque, will have Mrs. Ivy Litvinoff, Lord Marley and Edward C. Carter as principal speakers.

Widespread support has been shown for the meeting, including that of important labor bodies with the CIO's Steel City Industrial Union Council purchasing a block of tickets and urging members of local unions to attend.

Earl Browder

American Women Hail "Sisters" In Soviet Union

Carrie Chapman Catt, Dorothy Thompson, Dr. Mary E. Woolley, the noted educator; Mrs. Joseph E. Davies, wife of the former U. S. ambassador to the Soviet Union, Lillian Hellman, the playwright; Mrs. Mary Simkhovich of Greenwich House and Judge Lois Mary McBride are among the outstanding American women who have sent messages of encouragement and appreciation of the Soviet Union.

The letters of these women, together with a response by Mme. Ivy Litvinoff, appear in the current issue of Soviet Russia Today.

Slav Leaders To Broadcast Plea From Moscow

MOSCOW. — A second All-Slav world-wide radio broadcast will be held here on April 4 and 5, it was announced today by Zdenek Nejedly, Vice-president of the All-Slav Committee and former professor in Prague University.

During the two-day broadcasts, world-famed leaders of the Slav peoples will address themselves directly to their countrymen in occupied lands with the aim of strengthening the struggle against Hitlerism.

New Company To Handle Documentary Films

A new distributing company has been set up which will release only "real-life" films. Called Fact Films, it will specialize in documentaries and shorts as well as features.

CONSIDER IMPRISONMENT OF NOTED ANTI-FASCIST THREAT TO NATION'S UNITY

By George Starkauskas

Lithuanian-Americans were among those millions of people who last week read a full three column advertisement, appearing in daily newspapers in New York, Chicago, Philadelphia, Washington, Detroit, Baltimore, Boston, Pittsburgh, St. Louis and San Francisco signed by 75 noted people and titled "Our Stand On The Browder Case."

"It is a grave injustice when a man gets four years and a \$2,000 fine on a charge of a passport violation—a sentence ten times as long and a fine ten times as large as that meted out in any comparable case recorded," say the signees. And thousands of Lithuanian-Americans who believe in justice and fair play nod their assent of approval, having added their names to the list of three million people who have petitioned President Roosevelt for the freedom of Earl Browder.

Largest Shipment Of Relief Supplies To USSR Leaves States

One of the largest shipments of relief supplies from American civilians to the Soviet people has left an Atlantic port, containing, among other materials, 2,000,000 American cigarettes from the international Ladies Garment Workers Union and an X-ray machine from Local 9 of that union, Russian War Relief, Inc., announced yesterday.

The announcement was made by Edward C. Carter, president of Russian War Relief, Inc., whose headquarters are at 535 Fifth Ave.

Included in the shipment were 37,200 cans of condensed milk, 10 tons of saccharine, five tons acetophenitidin, a general pain killer, 15,000 surgical needles, 30 cases of assorted pharmaceuticals including gauze and adhesive plaster, 5 drums of potassium guaiacol sulphate, 100 pounds of pure cane sugar, and other material.

The size of the shipment was made possible to a large extent by the many trade union contributions, both AFL and CIO.

National Figure

Mr. Browder as a leader of a minority party in the United States is a nationally known figure. Among Lithuanian-Americans he is recognized as a champion of liberty and an ardent fighter against fascism around whom millions of persons have rallied.

Earl Browder has paid the fine meted out to him and has served close to a year in prison. And Lithuanian-Americans, patriotic citizens, believe the ends of justice will not be served by the continued imprisonment of Mr. Browder. Lithuanian-Americans believe with the majority of the people, that in this hour of crisis political differences should not rob the nation of a leader who has, and associates who have, pledged to the Government and the President their unconditional support of the Nation's just war against fascism.

Why The Interest?

Why the interest in the fate of Mr. Browder? If we know the minds of Lithuanian-Americans, their support and actions relative to the Browder case can have but one meaning. They feel it their duty to speak out against an injustice that helps Hitler. They think that Browder's imprisonment only helps those who wish to divide loyal Americans into warring political groups. They are determined to oppose any act threatening the Nation's unity—a unity which is threatened by the Lithuanian Cliveden appeaser counterpart, also.

It is for the above mentioned reasons that Lithuanian-Americans have rallied behind Browder. And it is for such reason that even more will rally behind the call for the National Free Browder Congress which takes place in New York City, March 28-29.

THE SPORTS ROUNDUP

By Al Klaud

COTTON GAL—Camille Anderson, 22, 1942 Maid of Cotton from Memphis, Tenn., is on 15,000-mile air trip through U. S., boosting cotton. She models 13 defense garments of that fabric.

The Shady Corner

Howdy, everybody. Today we are writing from a rehearsal of the LKM Chorus. What a rehearsal. Our ears are still ringing. As you probably already know, they are presenting the Student Prince. From what we saw, the prospects look great. And that is putting it mild. We would appreciate it very much if you'd go down so we could write something nice about you. Anyway, we saw a few things here and there that attracted our attention. For instance... HELEN A. coming in late... CAZ lifting his partner (in the dance) real high and liking it... BERTHA D. was seen singing, but with that far away look. We understand her love is gone (He'll be back, soon)... ED ZINY is good as a servant, or whatever it is... AGNES KENSTON really puts her heart into her singing. Nice heart, huh?... JOE KENSTON was perspiring from working so hard. He puts his perspiration into his work... My, didn't JENNIE M. look nice and snug in her black dress. Mmm... PEGGY is back after her case of measles... SAILOR was glad to see her... RUTH and Louie are a really happily married couple... MARY SHIMKUS was helping JOE direct in the Chorus' acting... TONY GUYER was spry again. He's always so lively... Some of the missing were: HELEN D. who is hardly seen anywhere... TONY BANES completely vanishing into thin air... MONICA and STAN who don't find time for anyone else... AL JUSKA wasn't down for a few times... Rehearsals are ending, so we must end. And we enjoyed ourselves, even though we were innocent by-standers.

We remain, the "Three Mystifying Shadows"

Chicago LDS Monarchs Planning Affair; Girls Bowling Team Wins Two Games

Watch the Monarchs start picking up the dust now. As you know the Monarchs are known for their novel affairs so they are going to keep up their motto and bring on the fun. Further information can be secured later on so be expecting a good time. Everyone of course will be invited.

The girls bowling teams are going to town now. The Pin Topplers won three games and the Starlettes won 2 games from the Chubbies. The boys are finally starting to pick up because of the help of Ed Demeikis.

Sylvia Binkis was honored by her parents with a new car and summer cottage for a birthday present although her birthday is in July.

RAY RUSSELL is claiming a part of ED BARR'S car. His part is the so-called ash tray.

We were wondering why we didn't see much of Stevie anymore and that is because she goes dancing at the Pershing Ballroom two nights a week and another night Jenny and her go to the Casino Moderne. Hot stepping pals.

Since most of the members did not show up at the monthly meeting we had another meeting the following Monday at KAY'S and TEX house.

JOE STALOR and his girlfriend were seen going into Cupids and of course there was the traditional third party that each couple has. Oh! Well! They're not complaining so why should I.

The Monarch Pin-Topplers are all above the first fifteen places out of the sum of 32. Albina Batutis holds second place, FRANCES STEIN holds 9th place, LILLIAN JOKUBONIS 10, VOLLIE JUSKA 11, and PHYLLIS RASINS 13th place. The girls are bowling in a tournament this Sunday at the Paladium so all those that can come please do so to cheer them on.

Long time no see JOHNNY BURNETSKY come down with some brilliant ideas.

TEX ZEBRAITIS played just about every role from dancing teacher to the prince while practicing for the Student Prince. For those who want tickets ask any of the members.

Kay Zebraitis was shooting everyone with Junior Kenston's toy gun.

Franny Yurgil was making up parts to the music when everyone else was quiet.

We welcome Peggy back to the chorus after recovering from the measles.

Bythe Spirit.

DETROIT ANSWERS
It seems after months of waiting and pleading, we have gained an inkling of what Detroit is going to do about the tourney.

Under the leadership of Joe Adams and Alphonse Rye the large preparations are already under way. When I was in Detroit last Labor Day they promised to have the best run tourney ever.

But their worries have just begun. To accommodate a hundred or two bowlers is no easy task. The general schedule alone is one thing to worry about. How about the place of housing, transportation and general program.

But first of all set the date and send the entry blanks specifying the amount of fee for entry and bowling.

The last tourney in Cleveland could have been run a little more smoothly but of course unforeseen happenings cannot be taken in consideration.

Yes, Detroit, your delay has caused many a headache in plans by other organizations.

Chicago LDS Team Enters State Tourney

The Chicago L.D.S. Bowling League has entered a team in the Illinois State Tournament in Aurora, Illinois. G. Kwain, has taken upon himself to lead the team to high honors. Also Ben Pocius of the Bombers has left now so his services will be missed but needed in U.S. forces.

Bowling Generally

The La Dee Das are coming up very fast since their new addition, T. Paulas. So last week the La Dee Das went out to break the high three game, series shooting a 3036 pin total. Ray Kissel blew his top when he shot 619 series also copped first place in individual high series.

With the stellar bowling of Batutis and Woods the Royal Blues downed the Sparks in two games. Riva of the Sparks shot a 528 to lead his team.

Light games always are hard to win or lose. Thus Kraml Dairy lost a decision last week to the Foul Balls. Jim Usauskas with 558 and Abner's 500 series help vanquish the Kraml Dairymen. G. Kwains 560 and Gricus

512 totals lead the losers. Second place Redwing Bombers won two games from the Cherry Brand team. Bruno Baron had a sensational 234 game to help his team win two. A 503 series by Urban led the Brand team to victory in one game.

Three games in the win column has put the La Dee Das a few games from the lead. They defeated the Monarchs by sensational bowling. Kissel toppled the pins by getting a 619 series 193-215-211. Kuchinskas and Paulas had 534 and 583 series respectively. Zebraitis of the Monarchs piled up the maples to a 542 total.

Team Standings

Kraml Dairy	46-26
Redwing Bombers	44-28
La Dee Das	43-39
Sparks	36-36
Cherry Brand	34-38
Foul Balls	32-40
Royal Blue	30-42
Monarchs	23-49

Individual Standings

G. Kwain	178
Paulas	176
Batutis	174
Usauskas	168
Osinskas	168
Zebraitis	167
F. Kwain	164
Urban	163
Woods	162
Aubrecht	162
Gricus	161
Klaud	160

Hi 3 Game Team Series

Kraml Dairy	3041
La Dee Das	3036

Hi Team Game

Kraml Dairy	1049
La Dee Das	1043

Individual 3 Game Series

Kissel	709
G. Kwain	673

Individual Hi Game

Kissel	266
Zebraitis	266
Baron	260

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

Chicago Sorority Buys Gifts For LDS Soldiers; Preparing For Convention

Friday, March 13th, the Lambda Delta Sigma had their semi-monthly meeting at Hollywood Inn. Most of the sisters attended this meeting in spite of the sloppy weather (which I might add seems to be the case quite often on the nights when we have our meetings. Perhaps this time it was because of Friday the 13th.)

The Sorority voted to get the boys in the service a special fountain pen with a year's supply of ink. These will be bought for all L.D.S. fellows in the service of Uncle Sam prior to February 14th, the date on which we gave the dance for their benefit. The boys who have been drafted or have enlisted since that time will be put on our list, and gifts will be bought for them with the proceeds of the next affair to be given for their benefit. This will have to be done inasmuch as the number of boys in the various branches of the service are increasing quite rapidly of late. In this way we can get them a little nicer gift.

DISCUSS CONVENTION

Points were discussed regarding our next affair which will be given soon for the funds of the Convention. Hollywood Inn, our usual haunt, is taken for some time to come, and we want this to be held at some central location; therefore, it will probably be held somewhere in Bridgeport, if nothing interferes with our plans. It will keep tabs on this and pass along any further info to you.

It seems that none of the Roseland girls showed up at this meeting. Well, inasmuch as it was pretty foul weather that night and the Roseland girls do have a pretty lot of space to cover to get to the meeting, we are extending the open membership to them until our next meeting which will be held at Hollywood Inn at 8 P.M. (on the dot) on March 27th. So come on, all you Roseland gals, don't forget to come around.

WRITE LDS SOLDIERS

The sisters write a letter to someone in the service at each meeting. This week we wrote to Julius Urbickas, former president of the Redwings, who is stationed at Camp Roberts, California.

Congratulations to MR. and MRS. JACK GORDON. On March 10th they became the proud parents of a bouncing baby boy. SISTER NANCY is our first mother since the Sorority originated last summer. On Monday BEE GUYER was the bearer of a gift which was sent with the best wishes of all the sorority sisters to NANCY who is at the Lutheran Deaconess Hospital where the stork dropped his bundle of happiness.

ATTEND FIRST AID CLASSES

The girls find the First Aid Classes on Thursday still as interesting as at first. The Sparks girls really go for this. All the sisters who are Sparks members attend this class.

There are two events coming up within the few weeks. March 20th, 21st, and 22nd the Vilnis Bazaar will be held at the Lithuanian Auditorium. On March 29th, the L.K.M. Chorus is putting on the operetta "The Student Prince", which will be held at Sokol Hall.

SEEN HERE AND THERE

CEL RIVA can always be seen crocheting her lace table cloth at all the meetings. A mighty ambitious gal MARY SHIMKUS and FRANNIE YURGIL were missed from the meeting. They are in the head cast of "The Student Prince", and had to attend the rehearsal. It was good to see HELEN LANE at her place after her absence from the last meeting. Last Wednesday at bowling, BERTHA BARON bought three icecream cones, and what happened! A few minutes later STELLA STANKUS was seen prancing in with what looked like about a dozen ice cream cones. FRANNIE YURGIL stuck to karmel corn that night. VOLLIE YUSHKA certainly is enthusiastic about the new home her parents recently purchased.

I cannot think of another word or two, About the Sorority or me or you, So for the present I'll have to close, But as I make my rounds, I'll continue to nosse. "Sis".

Prince Coming To Chicago

Scenes from Romberg's operetta "Student Prince" which is being presented by the Chicago Lithuanian L. K. M. Chorus. The operetta will be presented at Sokol Hall, March 29.

Redwing Spring Dance May 9th; Branch Pushes Member Drive, Looks To Bowling

On May 9th, the Redwings will hold their Annual Spring Dance at Darius-Girenas. A new and sensational orchestra has been booked by the club, Andy Senico and his Orchestra plus "Stevie" feminine singer extraordinary. So keep this date in mind to have a full night of festivities.

The presentation of the "Student Prince" on March 29th will have a few Redwings members taking good parts. It will take place soon at Sokol Hall where previous successful operettas

were presented.

CONVENTION TIME

It won't be long now before the National Convention will be here. So the membership Drive should be forwarded more seriously. Jessie Shaiko has gotten the last new member in. But we are still way behind the Sparks for the Drive Trophy. Let's Go! Redwings! get a member!

VILNIS BAZAAR

Friday is the first day of the

Vilnis Bazaar so to see "what is cooking" come around and attend maybe you can get next to someone who you can take to the "Student Prince" presentation.

BOWLING

Detroit has asked for clubs to send their intention to bowl in the tourney. It is obvious that Chicago will be out to cop that bowling title. Especially the bowlers of the Redwings branch.

I want to wish good luck to Ben Pocius in his Marine Life. Until next time I remain,

The Escort.

PEOPLE IN THE NEWS

Joe Valenta, LDS member from Cleveland, Ohio, is one of the many Lithuanian-Americans from this city serving with the armed forces at present. Writes Joe from *Dale Mabry Field*, Tallahassee, Florida where he is attached to a medical unit:

"Am in the army now. Like it. Ideal weather out here. Greetings to all my friends."

LDS members are situated in practically every branch of Uncle Sam's service.... "Red" *Kanapakis* of Worcester, Massachusetts is in the newly formed parachute battalion.... *P. F. C. Frances Auseis* is in a medical detachment... *P. F. C. Edward Kavalauskas* is a member of the intelligence department... *Julius Urbikas*, light artillery.... etc, etc...

LDS member of Chicago, *Pete Ilanis*, is leaving for Washington to take on a government position. The job is one of Peter's dreams. It has finally come through....

Two interesting pamphlets are being circulated amongst America's Lithuanians.... One, issued by the *Lithuanian Literature Society (ALDL)* and named "*Society Moterys i Viso Pasaulio Moteris*", is a dramatic appeal of Soviet women to ALL women to unite for the crushing of Hitlerism.... Pamphlet number two is "*Jauhimas ir Karas*" (Youth And The War) released by the *Association of Lithuanian Workers (LDS)*. The title is a dead give away as to the content....

LDS Midwest Youth Council chairman *Julius Urbikas* left for the United States Army, but never dreamt that he would become a squad leader in charge of trench mortars....

A small group of *Detroit Lithuanian women* have knit 30 sweaters for the Hitler smashing Red Army boys.... *Florence Krakaitis*, youthful artist of Detroit will have some of her work on display at the *Vilnis Bazaar* taking place in Chicago starting this Friday... *Lowell, Massachusetts* LDS branch 110 is another one of the many branches of that organization which has arranged a benefit affair for the American Red Cross.... *Biruta Ramoska* is one of the featured artists to appear on a program offered by the *Hartford, Connecticut Lithuanian Sons and Daughters*, March 29.... *Wilkes-Barre, Pa.* has arranged a large mass meeting on March 22 to greet *Vincent Andrusis*, editorial staff member of the *Lithuanian Daily Vilnis*....

On the sick list is *Arthur Petrik*, son of well known Dr. and Mrs. *Petrik* of New York.... *Binghamton, New York*, Lithuanian women are doing their share for the Red Army boys. A large number of sweaters, scarfs, mittens and other useful material has been knitted by them. Involved in this work is *Anne Mikolajunas, M. Kulbientis, O. Girnis, Helen Pine, M. Zvirblis, K. Vaickauskas, M. Luzinis, A. Kaminskas, P. Baksis, K. Kasmauskas, E. Okulevicius*.... *Binghamton Lithuanians* are contemplating inviting *Vytautas Bacevicius*, Lithuanian pianist-composer to their fair city for a recital....

Frank Geibis, Joseph Patton, Albert Dargashka, and Joseph Galaveckas are *Cleveland, Ohio* LDS boys scheduled to leave for the army pronto.... Pianist *Walter Berenis* of Brooklyn, New York, is stationed at *Fort Sill, Oklahoma* at present.... A sendoff party was tendered *Edward Tuskey* of Brooklyn....

Vincent White, Vilnis reader from Peoria, Illinois and reserve officer of the *United States Navy* leaves for active service soon.... *Cicero Lithuanian Women's club* held a large banquet this past Saturday evening. All proceeds were donated to Russian relief.... Attorney *Charles P. Kal*, to date is the only Chicago Lithuanian politico who has issued a real honest to goodness statement as regards candidate aims and program....

The *Chicago Lithuanian Youth Balalaika* orchestra is going to town these days. Under the capable direction of *Budrevicius* they are presenting their yearly concert April 19, at Hollywood Inn....

THE VILNIS

—ENGLISH SECTION—

Editor: Joseph Sacal

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone VICTory 1455

The Vilnis English Section is published every Thursday for English readers. Signed articles and columns express the views of the authors and not necessarily those of the editor or the staff. Material submitted for publication remains the property of the newspaper. All columns and correspondence in order to be published must be in the hands of the editor by Tuesday of every week.

Subscription rates to the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.50; ½ year \$1.50; outside of Chicago, 1 year \$2.00, half year \$1.25.

To Right An Injustice

When Tom Mooney died, America lost not only a symbol of lion-hearted labor, it lost one of the staunchest champions of justice. Close to his heart was the case of Earl Browder, and throughout all his grievous illness he never lost sight of the need to liberate this working class leader.

Mooney, as head of the Citizens Committee to Free Earl Browder, would have wholeheartedly endorsed the statement by outstanding labor leaders which appeared in advertisements in a score of the nation's largest newspapers. "We believe," that statement said, "...the ends of justice will not be served by the continued imprisonment of Mr. Browder. On the contrary, his immediate release would not only be an act of justice, but it would serve to inspire even greater confidence and faith in millions of people to fight all the harder for a nation where equal justice is meted out to all."

Many of America's outstanding labor leaders signed the statement. They spoke the mind of over 2,000,000 organized workers who have by vote, at official meetings, demanded Browder's release. Their opinions tallied with those of another 1,000,000 Americans who have requested President Roosevelt to right this injustice. "They feel it their duty to speak out," the labor leaders said, against an injustice that helps Hitler."

Next week will mark a full year since the Atlanta prison gates closed on Browder. The Vilnis English Section welcomes the congress which will meet in New York March 28 to deliberate upon the next steps in the campaign for his freedom. We urge all our readers to do everything within their power to help this campaign (the Citizens Committee sponsoring the Congress needs immediate financial assistance); to right the wrong which this American patriot has suffered. The release of Earl Browder will be an index to the degree of national unity we have achieved in this war to defend democracy: more than that, it will be a stimulus and incentive to millions to work all the harder for victory over a foe which would put an entire world in the equivalent of a penitentiary.

Lithuania President Talks It Over

Justas Paleckis (right) and wife, President of Soviet Lithuania, talks things over with a Lithuanian who is in the Russian Red Army. Thousands of Lithuanians together with their Red Army brethren are smashing at the Nazi invader, relentlessly driving them back.

THEY SAID LAST WEEK

President Roosevelt:

"The months just ahead are the critical months of the war. Victory depends in a large measure on the increased war production we are able to get from our factories and arsenals in the immediate future. What has been done so far must be exceeded. This is total war. We are all under fire—soldiers and civilians alike. No one is a spectator, we are all belligerents. To win we must fight.

"The urgency of tomorrow must be felt in every shop and factory producing war goods, in every home and on every farm. Then we shall achieve the vigor of thought and cooperative action that carries a team to victory."

— Common Council —

Sidney Hillman, Labor Director, War Production Board:

"The United Nations can win this war only if American workers turn out more guns, more tanks, more planes, and more ships than the Axis powers can produce. We of labor have a crucial role in this production war. Because American labor is aware of what is at stake for this nation, for all free men, and for all mankind, labor will see its job through—it will deliver the weapons of war—on time, and in quantity enough to guarantee victory for our armed forces. From the very outset of the defense program, labor has assumed increasing responsibility in carrying forward the production fight. Labor stands ready to take on an even greater share in the greater tasks that lie ahead."

— Common Council —

Francis Biddle, Attorney General of the United States:

"Much has been said of the nation's morale. With full benefit of exceptional opportunities to appraise it, and with a deep sense of responsibility, I am pleased to report that our morale is high. It was never in a healthier condition. But it will need to be further inspired and toughened for the all-out blow which we are preparing to deliver. It has been said that this is a war of nerves as well as weapons. Our people are entitled to be told, and must be told, with relentless reiteration, why we were attacked, why we fight, and what it is that we expect to achieve. It will not be enough to give the blunt lie to insidious propaganda from abroad or to the muttering of defeatism at home. Our people are entitled to know."

— Common Council —

Dan A. West, Director, Consumer Division, Office of Price Administration:

"If there's one single group to whom the issues involved in this world-wide conflict are most clear, that group is organized labor. Years ago labor recognized Hitler's program for what it was—first and foremost—a nation-wide attack on the right of workingmen to join together into association of their own choosing and through those associations to bargain collectively with their employers. Hitler destroyed Germany's trade unions. He had to do it. If he hadn't, the living economic democracy of the trade unions would have stood as a bulwark between the Nazi straight-jacket and the German people. Now Germany proposes to fit its patterns of slavery to the whole of the living world. I count organized labor in America as among the first of those upon whose strength we all depend to defend the freedom of all men."

As We See It In Lith Circles

By GEORGE STARKAUSKAS

TIME TO DELOUSE

Cooties are a pretty serious matter to the man at the front. They are dangerous disease-carriers as well as a constant annoyance. But the soldier must disregard them at times when he goes over the top. Only when at rest, following the end of the engagement, does he have a real opportunity to crush these many legged, tweezer billed parasites either with his fingernails or if a delousing chamber is nearby—by submitting his clothing to a good scalding and louse destroying chemical treatment. Sometimes, however, even this fails to destroy the vermin.

But there are a number of varieties of cooties. There is the human cootie variety which preys on the unity of the American people, attempting via all forms to poison minds. Lithuanian-American ranks have them, as do other groups. Disease carriers? You've said it. They spread the poison of disunity and discord with which Hitler weakens his intended victims.

Lately these Lithuanian cooties have been ganging up on anti-Nazi element. Wrapped in red, white, and blue bunting they release Hitler inspired atrocity stories "committed by the bolsheviks" and attempt to influence opinion against one of the greatest nations in the world; a nation that is really smashing the Hitler hordes—Soviet Russia. And while agitating toward such an accomplishment, make sure to throw into the "horrible" category any person or as far as that goes—the vast majority of Lithuanian-Americans who support Red Army endeavors.

In our opinion it is high time that this Lithuanian cootie variety was taken for a ride to the delousing chamber. The disease which they are spreading gives courage to the Axis forces and weakens America's ties with a great ally, thereby creating the necessary rift for a Hitler victory. For through division solely have the Nazis been able to conquer.

All of us are soldiers in this battle for democracy. Lithuanian-Americans form an integral part of the battleline. For a long while we've tolerated the Lithuanian cootie variety, the type that shouts "We're Americans" and then bites deep into the flesh of every anti-Nazi followed by the words "You're a Communist." We've disregarded this louse waiting for the engagement to end so we could do a real job on them. But the engagement will be a lengthy one. Must we tolerate them throughout the campaign knowing that while we fight Hitler, his brown jacketed Lithuanian cooties spread disease weakening our resistance?

There isn't anything in any war book that says you shouldn't do all you can to get rid of cooties. On the contrary, as soldiers for democracy fighting unitedly with other nations against a common enemy, Hitlerism, it becomes a necessity that delousing operations be put into effect against the Lithuanian or any other variety of cootie immediately, if we are to win in this battle for humanity.

PRO-NAZI LITH NEWSPAPER STILL PUBLISHED

"KELEIVIS" SPREADS AXIS PROPAGANDA, ANTI-SEMITIC

(From THE HOUR, a weekly bulletin dedicated to the exposure of un-American forces operating in the United States)

Outstanding among foreign-language publications which have served as Nazi propaganda agencies in the United States is KELEIVIS ("Traveler"), a Lithuanian-language weekly, still published at 253 West Broadway, South Boston, Mass. The newspaper is edited by a Lithuanian-American fascist, Stanley Michelson. It has a circulation of approximately 40,000.

Keleivis has made little attempt to conceal its sympathy for Hitler's cause. Not only have its editors openly expressed profound admiration for the Quisling regime established in Lithuania by the Third Reich; but they have regularly featured dispatches from Nazi-endorsed correspondents in Kaunas, reprinted numerous articles from the Nazi-Lithuanian press and published lengthy extracts from speeches delivered over the Goebbels-controlled Kaunas radio station.

Keleivis Welcomed Invasion

When Hitler attacked Lithuania in June, 1941, Keleivis enthusiastically welcomed the invasion as the "liberation" of the Baltic state. Echoing the cynical claims of the Propaganda Ministry of the Third Reich, the fascist Boston paper described the Lithuanian people as widely rejoicing when the Nazis marched into their homeland. Typical of this Hitlerite journalism was the following passage from an article appearing in Keleivis on July 9, 1941:

"When the Germans began to march upon Russia, a wave of happiness began to rise for every Lithuanian... In all of Lithuania it was fully believed that no one else could or would free the Baltic nations from communist slavery if Germany did not do it... not one of the large democratic states were hearty friends of overpraised and overhonored European democracies, that is France and England, even held up Lithuania's legalization of the Memel territory.... Therefore, for the Lithuanians, it would be hopeless work to wait for the democracies to free the Baltic states from Bolshevik slavery."

Keleivis as Jew Baiter

In true Nazi style, Keleivis is scurrilously anti-Semitic.

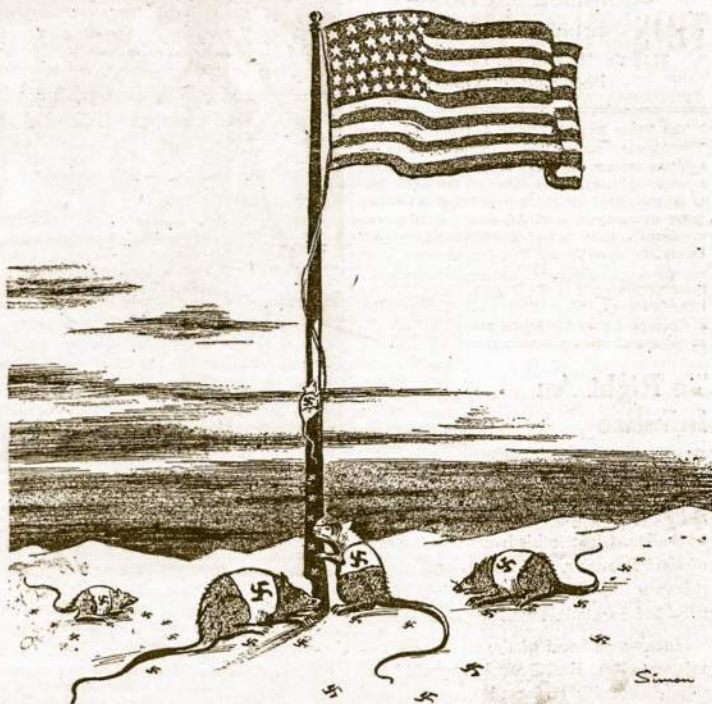
Jews are referred to as "stinking kikes," and the Hitlerite canard of "Jewish-Bolshevism" is a favorite subject of discussion. After soviet were established in Lithuania in July, 1940, Keleivis launched a campaign of vitriolic slander against the Jewish people, asserting that "Jew Communists" had seized the Lithuanian government. Some characteristic headlines were, "Jews Will Have Shirts — Lithuanians Won!" (issue of January 8, 1941); "Jews Will Control Meat" (issue of February 1, 1941); "Jews and Russians — Real Rulers of Lithuania" (issue of June 4, 1941). The political situation in Lithuania was summarized in Keleivis as follows:

"Perhaps it will not be clear to America's Lithuanians why the people of Lithuania are electing Jews, and Russians as their representatives instead of Lithuanians? It is so because the Lithuanian people cannot elect whom they want but have to vote for those candidates who are put up by the agents of Moscow.... If the Lithuanian people had freedom, they would not elect Jew Communists as their representatives."

On June 25, 1941, immediately after the Nazis invaded Lithuania, Keleivis asked: "Where is Paleckis now with all his Jewish commissars? Did they run through the mud to Stalin? Or maybe they are already sitting in jail." And the editors of the Naziphile sheet gloated: "Good, good, the Jews are chased out of Lithuania!"

Keleivis, Bagocius, Committee for Promotion of Democracy

On December 13, 1941, in an article on the so-called Committee for the Promotion of Democracy, The Hour reported that F. J. Bagocius, one of the founders of the Committee, was

At the very foundations of democracy, gnaw the stooges and abettors of Adolf Hitler

closely associated with the pro-Nazi paper, "Keleivis. (Bagocius acted as spokesman for the Committee for the Promotion of Democracy when this group sent a delegation to the Department of State last fall.)

Bagocius, who is a lawyer, helped draw up the statement of ownership of Keleivis. His office is located at the same address as the publication, and he is a frequent contributor to this pro-Nazi, anti-Semitic sheet. The paper in turn gives enthusiastic publicity to his various activities, reprints his speeches, and regularly supports him as candidate for the presidency of the Lithuanian Alliance of America. Lithuanian-American circles refer to Bagocius as "the brains behind Keleivis."

While Bagocius was helping organize the Committee for the Promotion of Democracy, Keleivis published articles warmly praising the aims of that organization. When The Hour exposed leading members of the Committee, Keleivis accused our newsletter of taking part in a "plot" against "patriots." The pro-Nazi, anti-Semitic Lithuanian press as a whole rallied to the defense of Bagocius' organization. The fact that these Fifth Column publications so ardently champion the Committee for the Promotion of Democracy is in-

BOOK ON 'RUSSIAN CULTURE AND ENGLAND' DUE SOON

MOSCOW.—"Russian Culture and England" is the title of the coming volume of "Literary Heritage" now being prepared for three years in the archives and museums of the Soviet Union where much material has been discovered throwing new light on the relations between English men of letters and many Russian writers and public men.

The volume will include heretofore unpublished autographs of Byron, among them a rough draft of an unpublished lyrical poem and several letters. Byron's letter to the artist Juliani written in Italian and dated at Pisa on Sept. 23, 1822, is one of the latter.

Material on Sir Walter Scott

Materials relating Sir Walter Scott's Russian connections will occupy a prominent place. This famous writer followed the guerrilla warfare of the Russian peasantry in 1812 with particular interest. At the end of the 1812 patriotic war he became acquainted with one of its heroes, the Cossack ataman M. I. Platov, who visited London in 1814.

Scott also corresponded with Denis Davydov, the famous partisan and poet. In his first letter, Scott wrote that he very much wanted to make a detailed acquaintance with the nature of the guerrilla warfare which, he said, was waged in Russia with such initiative and so untriflingly.

The volume will also contain a number of Scott's letters to the nephew of the partisan poet, V. P. Davydov, who more than once met the scotch writer and left be-

dicative of just how "democratic" are the Committee's aims.

hind reminiscences of him which his English biographers have not been acquainted with.

Will Tell of Dickens's Popularity

During Sir Walter Scott's stay in Paris in 1827 he was sketched several times by the Russian painter, Alexander Bryullov. Three of these sketches have come down to us and will be first published in the coming Anglo-Russian volume of "Literary Heritage."

A section will be devoted to the Russian interests and connections of Thomas Carlyle.

The volume will also acquaint the reader with newly found materials on A. S. Pushkin's meetings with English travelers in Russia.

A separate chapter will deal with the Russian connections of Thomas Moore.

Documentary data on the beginning of Charles Dickens' popularity in Russia have been collected for the first time for this volume. It will also contain material on this correspondence and personal meetings with his Russian translator, I. I. Vvedensky.

A large number of documents reveal the interest displayed in England in Leo Tolstol. Among them are many letters to Tolstol by English writers and public men beginning with Matthew Arnold and ending with Bernard Shaw and H. G. Wells.

The material enumerated above does not exhaust the contents of the volume. It will be published in two issues of 50 signatures and will contain more than 150 illustrations.

Subscribe To
Vilnis English Section

DETROIT COMES THROUGH WITH PLAY "ISVYTA DUKTĖ" THIS SUNDAY; IN PARADE

After a suspense that precedes a production of any kind, the day is here when the choristers and other actors will go on to show the public what they have been rehearsing for. This past month a lot of effort has been put into this play. In the past few weeks the play has been progressing at a good clip and all of the actors are in high pitch raring to go. The past two Sundays the chorus has put on excerpts from the play on the radio program, so most people have an idea just what to expect from this group. The coming Sunday is the day, and at 6 p.m. SHARP the curtain will go up. Here is the time to say that the action will start early next morning. Just a few right on the dot for the play is quite lengthy. To those who

the "American All" rally. When the whole group gets together, it makes it so nice to hear the volume and well, it just gets one. Don't forget that this coming Friday at 7:30 p.m. rehearsal is being held as usual. Sunday morning, since there is no bowling, the members have been asked to get down to rehearsal at 10:30 a. m. for that final warmer-upper. All come prepared to go straight to the Fair Grounds for the broadcast.

NOTES ON PEOPLE

The past week-end was a little on the quite side except that Raymond Lyben was able to drop around from camp and say hello. With nothing on the program for Saturday evening a group got together with Ray at Die Lollie's and just talked over the days gone by, danced a bit and had a few beers. The party broke up quite early for the girls ensemble had to sing on the Radio hour early next morning.

Just a few notes on the lives of the members:

Sorry to hear that ALF. R. was on the sick list last week.... Albenia N. just tingling with vitality. Wonder why? Could it be because Ray was in town?.... ALDA L., who was that young man next to you at Die's?.... VIOLET K. had FRITZ R. hooked for the evening again. (or was it the other way around?).... JOHNNY S. changed gals for the evening. Getting tired of the same one all of the time, eh?.... Ray L. getting all of the attention from the gals. Seems that the uniform gets the weaker sex even if there is plenty around those days.... Three new faces were in the soprano section and one young fellow in the tenor this past Sunday. Sorry, but ye correspondent lost the list of names. Will correct this misdeed next week.... The altos had the pleasure of seeing Sophie R. with them again after a long absence.... What has happened to Anne G.? We haven't seen her for quite some time.... Stewart R. was there too on his day off. There's the boy that likes to sing, even if he doesn't understand what it's all about.

DON'T forget the play Sunday, March 22, at the Finnish Hall, Fourteenth and McGraw. Missing this would be a big mistake on your part. Be seeing you at the Finn Hall.

LKM Chorus News

My mother told me that I should mind my own business at all times. It is very, very hard to do when there are such people around. I mean L.K.M. members. I am still very green at writing in newspaper columns. I guess you have gathered that by now. Anyway, here I go.

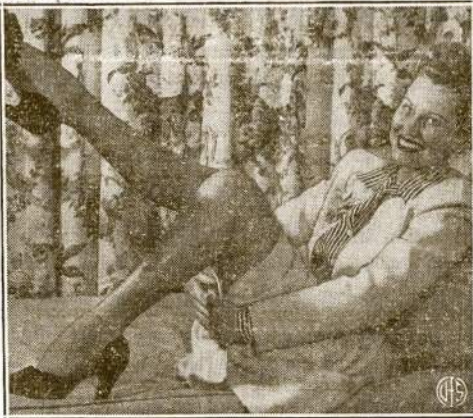
Can you imagine! No girl asked me for a date last Saturday, so I peeked in the L.D.S. affair of course unseen by those three L.K.M. members Caz R., Moon M., and Valeria B.. It seemed that the two boys were unhappy for some reason, but Valeria looked as though she was having a good time working in the check room. (What the matter was? You looked bored).

Sunday morning the rehearsal started late as usual. Dancing partners were picked for the gavotte in the Student Prince. They are as follows: Sylvia B. and Wahoo... Volga J. with Shingars... Julia J. and Caz R... Helen A and Sailor... and Isabel with Moon M.... Helen A. we are glad to see you down at rehearsal. We hope you will stay. From what I could see you were very anxious to sing a solo. (Don't be down hearted. They will consider you next time).

It seems when Wayne is around Frank J. can't go around with other women... A rumor is going around that Alma W. is going to get married. Is it true? Why don't you tell us of these things?... Mary K. seems to be awful anxious to read a letter that Valeria had. It was supposed to have been from Ed. Z.... Tex was giving a few pointers on the gavotte. Nice going, Tex. Moon, you catch on very fast, so someday you will teach me how to dance the gavotte... Whitney T. and Agnes K. were discussing Ed Ziny. They said that he used to be bashful. Not anymore. (Ziny am I right?)

Our rehearsal was very good (But Valeria stay off of the prince's feet). That is all that I can write about except chorus members old and new lets get in the spirit and come down on time. We have only two weeks to polish up on the operetta. All the leading characters are working like dogs, or shall I say like horses, including Teach. So what do you say, let us all do our share, to put this operetta over like it should be. So-long 'till we meet again. I remain yours forever.

Percy.

KNOW THESE LEGS? — You've seen them times enough in magazine ads. But the legs also have a body and face. Ensemble belongs to Evelyn Carmel, 22, of Toledo, Ohio, whose legs are most photographed stocking models.

FORMER LDS MIDWEST YOUTH COUNCIL PRESIDENT IS IN 80TH INFANTRY MANUVERS

How our American boys are being put into trim for eventual combat with the Axis forces, comes to the Vilnis English Section from California sources. Although it is not a comprehensive study of the art of practice warfare, it will give readers some knowledge on the rigorous training received by the men of the 80th Infantry, which includes in its midst many Lithuanian-Americans and notably, Private Julius J. Urbikas of Chicago, Illinois, member of the Association of Lithuanian Workers (LDS) and former president of the LDS Midwest Youth Council.

The 80th Infantry Training Battalion got a real taste of actual battle conditions this week on a three day bivouac —most extensive maneuver in which an organization of the Infantry Replacement Training Center has participated.

Led by Lieutenant Colonel Samuel L. Metcalfe, battalion commander, more than 1,000 officers and men of the 80th made the 18 mile march into the rough territory of a heretofore unused infantry maneuver area.

Although not included in the regular training program, the bivouac was conducted by special permission from infantry headquarters, after having been conceived by Lieutenant Edward O. Berry, former plans and training officer of the 80th.

ONLY GUARD LEFT

Every active member of the battalion participated, including

PVT. JULIUS URBIKAS
Former president of the LDS Midwest Youth Council and member of the Chicago LDS Redwings branch who participated in the maneuvers herewith mentioned.

first sergeant, cooks, clerks and buglers. Only exceptions were two men from each company left behind to guard property, and two men remaining in battalion headquarters for necessary administrative work.

The long column moved past the grenade courts, the CCC camp, and skirting the Rancho Nacimiento it made its way into unexplored territory.

After marching through rough country for several miles along the Nacimiento River, the battalion soldiers reached a ford, where they were given their blanket rolls and told the bivouac area was only a mile and a half farther.

SLEEP IN BAGS

The blanket rolls, along with rations for the three day stay, had been brought by truck to this point, beyond which the vehicles were unable to go. All supplies were moved by hand across the river and on to the bivouac area, where the men pitched pup tents, set up field stoves and made ready for the stay.

The first night the battalion

was divided into two groups—those who had sleeping bags and went comfortably to sleep, and those who stayed awake all night feeding bonfires to thaw themselves. The latter group was in the majority.

The second day was devoted to tactical problems of the squad and platoon in the surrounding countryside.

WADE ACROSS RIVER

The next night was devoted to a problem in which the battalion represented an outpost for a larger unit. After maneuvering in the hills, wading across and falling in the river occasionally, the men slept well despite the cold.

Rest, games and fireside chats made up the following day. In the late afternoon orders were given to prepare for departure. Equipment was assembled, packs adjusted, and the long column moved out.

Eighteen miles through rough country in the dark took its toll, and it was a weary outfit that dragged in across the camp parade ground in the small hours of the morning.

Chicago LDS Girls' Attention Called To Red Cross Classes

This is the final notice of the Red Cross First-Aid class that has been started thru the efforts of the Women's Auxiliary and the Lambda Delta Sigma Sorority. The call to all women is very important in this war against the aggressors. We must be prepared.

All girls, and women are urged to make every effort possible to attend these First-Aid Classes. Anyone can attend.

The classes will be held on Thursdays. This Thursday, March 19 at 7:30 P. M. sharply, we want to see a great many women there. The course will last for ten-weeks in order to obtain a Red-Cross Certificate. So, come all to Mark White Square Park, 30th and Halsted Street.

Sorority Sis.

VILNIS BAZAAR, AUDITORIUM, FRIDAY, SATURDAY, SUNDAY

Rounder Upper Writes:

LDS MERRY GO ROUND

BOWLING PLANS MADE

Detroit has already announced tentative bowling plans. The date set for the tourney is May 2-3. Teams in Chicago and Rockford should immediately get on the job and put into operation plans which will net the tourney the greatest representation.

It is generally understood that many of the bowlers (male) have left or are leaving for the army. However, this should not put a damper on plans. It means we've got to work a little harder, that's all.

DRAMATIC TOURNAMENT

Joe Stalor, Midwest Youth Council drama responsible, reports that Chicago is moving ahead in the drama field. Three branches, Redwings, Sparks, Monarchs are those that have drama directors and are pushing their plans ahead. George Kwain, Tex Zebraitis, and Anne Petrutis are the branch directors.

Meanwhile, out in Rockford the "Rockets" are rehearsing a play written by a branch member.

Branches have a very short time in which to rehearse the play selected. Therefore the less time wasted on trivial items, the better the play will be when presentation time rolls around.

WHERE ART THOU ROSELAND?

Very little has been heard from the "California" section of Chicago. Many of the Roseland boys are involved in national defense work, working mixed hours, so that appearance at their branch meeting is almost impossible. Regardless though, some system should come to the fore and even though activity such as was prevalent previously isn't quite possible, some small steps can be taken.

Bowling is one item that the Roselanders have been concentrating on. Now that the tourney date has been set, can we look upon the bowling teams in-your section as participants in the tourney?

SPARKS ARE LEADING

Bridgeport has no cause for shame as long as the LDS Sparks branch keeps up the pace it has set for the current member drive. Rumor has it that several members can be expected for their forthcoming meeting.

CONVENTION COMMITTEE

CPC (Chicago Convention Planning Committee) met this past Monday evening and furthered convention plans. The convention will be a four day event (this is definite), therefore many of the items which were considered will have to be dropped.

...IN LDS CIRCLES

That Urbikas boy serving Uncle Sam reports that he met a girl by the name of Pat in Los Angeles, and that Tony Guzauskas should know about it. Seems that Pat lived in Brighton Park at one time.... Four LDS'ers in the army are corresponding with one another. They are "Mike" Pecelunas, Eddie Kavalauskas, Julius Urbikas and 2nd Lt. E. N. Auseus. All four are on the west coast....

Sad news comes from Rockford. Mr. Zolynas, LDS member in that city and relative of Violet, "Rocket" member died last week. Chicago LDS'ers extend their condolences.... LDS members go to make up both the LKM and Aido Chorus. This week end both groups will participate with songs at the Vilnis Bazaar. 'Tis said that the Aido chorus will soon outdo the LKM'ers in many phases of activity....

Many things come with Spring.... mostly boys. And the Gordon's are proud of the fact. Meanwhile another boy is raising a rumpus at the Brooklyn home of the Zablackas', and Bertha Fulton known well in LDS circles proudly awaits the day. Betcha it's another boy....

Paps Riva who is secretary of the Chicago LDS bowling lead has been classified as 1A by his draft board.... Dorothy Rasmus, Roseland LDS member and president of the Aido Chorus there, is proud of the advances the group has made. Over 500 persons attended their affair sponsored the Sunday before last. Credit also goes to Dorothy Yuden, LDS member and director of the

Detroit LDS Bowling Tourney Committee Sets May 2-3 As Date of Midwest Pin Meet

DETROIT, Mich.—LDS bowling teams from the cities of Cleveland, Pittsburgh, Chicago and Rockford will meet in bowling combat here on May 2 and 3rd. These are the dates selected for the LDS Midwest Bowling Tournament.

Detroit which has delayed action on tourney plans for a definite reason, now under the command of Joseph Adams, secretary in charge of arrangements, announced that arrangements as they stand in Detroit "demands swift and sure action from all branches and teams who are scheduled to participate in the tournament."

Alleys Contacted

Three bowling establishments have been contacted for the tourney. All that is required now, is definite notice from all affected groups as to the amount of teams to participate. One of the bowling emporiums has 78 alleys while the other two have twenty alleys apiece. Of these three, one will be selected as soon as notice from the participating groups comes through.

As much information as possible should be forwarded to Joseph Adams, who is in charge of the tourney. Those responsible for teams in Chicago, Rockford, Cleveland and Pittsburgh should communicate immediately.

Headquarters Hotel

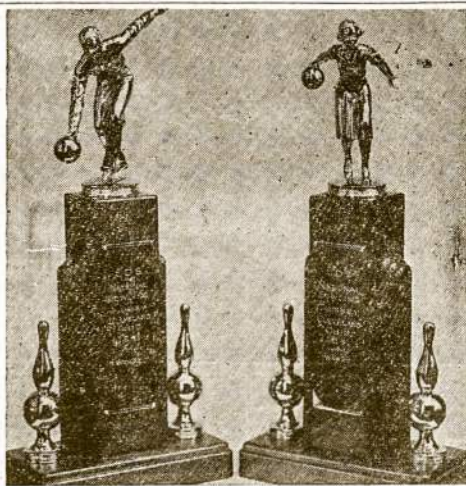
Headquarters during the tournament will be a Detroit hotel, yet to be selected. However this should not bother participants. The main concentration should be on the organizing of the trek to Auto City, number of teams to participate, and way of transportation.

More information as regards the tournament will be relayed soon. Meanwhile, cities such as Rockford and Chicago who have long asked for information relative to the tourney, should communicate immediately with Joe Adams, Secretary LDS Bowling, 8763 Lane Ave., Detroit, Michigan. Any and all information requested will be answered immediately.

Is Midwest Tourney

There will not be a NATIONAL bowling tournament this year, due to circumstances known to every member of the LDS. The tourney which will be held in Detroit will be a MIDWEST BOWLING TOURNAMENT.

Again, just to repeat and drive home the necessary and most important point; please communicate with Joseph Adams via letter, or telegram immediately on points mentioned. Address is: 8763 Lane Ave.

National bowling trophies which were won by LDS branches from Detroit and Chicago last year. The tournament was held in Cleveland, Ohio. Another tournament is being held this year in Detroit, Mich. It will take place on May 2-3. The tourney will be a midwest event

CHORAL COMPETITION AND BATUTIS ORCHESTRA AT VILNIS WEEKEND BAZAAR

There will be lively enjoyment themselves. Prizes, extraordinary ones, consisting of portable radio set, watch and Rogers silverware, will be given away absolutely free to the lucky ticket holders.

A yearly event, the Vilnis Bazaar, on March 20, 21, 22—Friday, Saturday and Sunday, at the Lithuanian Auditorium, will be the best ever held.

Headed by a score of choral groups, soloists and dance group, with Mike Batutis and his orchestra giving out the lilting tunes for dancing, the three day event will offer both young and old an opportunity to really chorus....

'Tis said that Joe Dober, Spark member leaves for the Army, Friday....

Tickets for this grand event sell for 25 cents plus tax. The ticket is your admittance for all three days.

Committee.

KEEP 'EM FLYING